

ΣΤΕΛΙΟΥ Μ/Α ΒΕΡΝΑΔΑΚΗ

ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΜΑΣ

www.ekdoseisgi.gr

ΣΤΕΛΙΟΥ Μ/Α ΒΕΡΝΑΔΑΚΗ

ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙ- ΒΑΛΛΟΝ ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΜΑΣ

Τίτλος:

Άνθρωπος και Φυσικό Περιβάλλον στην Εποχή μας

Εκδόσεις Γη

Αθήνα, Ιούνιος 2025

Α Έκδοση Ιούλιος 2024

ISBN: 978-618-87219-3-7

Copyright © 2024-2025 Εκδόσεις Γη

Συγγραφέας: Στυλιανός Βερναδάκης

Εκδότης: Στυλιανός Βερναδάκης

E-mail: ekdoseisgi@gmail.com

Τηλέφωνο: +30 698-1324-398

Εικόνα Εξωφύλλου: Η «Τοιχογραφία της Άνοιξης»
(Απομονωμένο Τμήμα Της),
Ακρωτήρι Θήρας, 16ος αι. π.Χ.

Επιμέλεια/Διορθώσεις: Στυλιανός Βερναδάκης

URL Ιστοσελίδας **Εκδόσεων Γη**:

www.ekdoseisgi.gr

Facebook, Twitter, Instagram: **Εκδόσεις Γη**

Αφιερωμένο Στον Προεδρικό Ορειβατικό Σύλλογο (ΠΟΣ),
Για Την Πολύ Μεγάλη Χαρά Που Μου Προσφέρει.

Προεδρικός Ορειβατικός Σύλλογος Επειδή Όλοι Είμαστε
Πρόεδροι Εκεί, Για Να Μην Μαλώνουμε.

Ακόμη Στην Ελιά Των Παιδικών Μου Χρόνων Στην Περί-
φημη Νήσο Αγκίστρι.

*«Αν Ένας Τρόπος Είναι Καλύτερος Από Έναν Άλλον, Τότε
Σίγουρα Είναι Ο Τρόπος Της Φύσης».*

Αριστοτέλης

*«Τα Παιδιά Επειδή Πράττουν Με Περισσό Αυθορμητισμό,
Αποτελούν Τις Εντιμότερες Οντότητες Του Πλανήτη.*

*Ίσως Από Σύμπτωση, Αλλά Οι Εντιμότερες Οντότητες Του
Πλανήτη Είναι Και Οι Πιο Υγιείς».*

Ηριδανός

*«Η Ανθρώπινη Φύση Είναι Τόσο Καλή Όσο Και Τα Μικρά
Παιδιά Και Οποιοσδήποτε Μπορεί Να Ζει Σύμφωνα Με Ε-
κείνη, Κατανοώντας Στην Ουσία Του Με Ανεκτικότητα Τους
Αντίθετους Της Ανθρώπους, Παραμένει Κατά Κανόνα Υ-
γιής».*

Ηριδανός

*«Μη Ξεχνάτε Πως Η Γη Χαίρεται Με Τα Γυμνά Σας Πόδια Κι
Ο Άνεμος Τρελαίνεται Να Παίζει Στα Μαλλιά Σας».*

Χαλίλ Γκιμπράν

1 ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

2	Πρόλογος	7
3	Εισαγωγή	11
4	Δέντρα Με Νομική Υπόσταση;	17
5	Η Πολιτική Σχέση Των Ανθρώπων Με Το Ζωικό Και Το Φυτικό Βασίλειο.....	23
6	Απόφαση 2499/2012 Του Συμβουλίου Της Επικρατείας 29	
7	Κλιματική Αλλαγή Και Προτεινόμενες Λύσεις	39
8	Η Συνέντευξη Του Καθηγητή Του Χάρβαρντ Πέτρου Κουτράκη Σε Συνδυασμό Και Με Άλλες Ειδήσεις Της Επικαιρότητας	45
9	Επιστήμη Και Βιοποικιλότητα.....	57
10	Άνθρωπος Και Σύγχρονη Καθημερινή Κοινωνία	61
11	Η Γη Ως Έμβια Οντότητα	65
12	Βέλτιστος Χρόνος Διάρκειας Περιβαλλοντολογικών Αλλαγών.....	73
13	Η Ομορφιά Της Φύσης Και Τα Αιολικά Πάρκα	79
14	Εν Κατακλείδι.....	89
15	Βιβλία Των Εκδόσεων Γη	91

2 ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το βιβλίο που διαβάσετε αποτελούσε στην απαρχή του, ένα κεφάλαιο του αρχικού βιβλίου **«Αναζητώντας την Υγεία, τη Χαρά, την Ομορφιά, τη Μακροβιότητα»**.

Συγκεκριμένα το κεφάλαιο **«Άνθρωπος και Φυσικό Περιβάλλον στη Σύγχρονη Εποχή»** επειδή το Περιβάλλον που ζει ο Άνθρωπος έχει άμεση σχέση με την Υγεία του, τη Χαρά του, την Ομορφιά του, τη Μακροβιότητά του, ιδιαίτερα πολύ στην Εποχή μας.

Στη συνέχεια το **αναπτύξαμε** και το διαμοιράσαμε σε επιμέρους εννοιολογικά τμήματα και δημιουργήθηκαν έτσι τα κεφάλαια του βιβλίου που διαβάσετε αυτή τη στιγμή.

Επίσης το βιβλίο που διαβάσετε, ευελπιστεί να αποτελέσει και μέρος της κατανόησης της συμπεριφοράς του ανθρώπινου είδους μέσα στο περιβάλλον της Γης, που με καίριο τρόπο πια κυρίαρχα επεμβαίνει.

Στο περιβάλλον που με καίριο τρόπο πια κυρίαρχα επεμβαίνει, αλλά μάλλον πρόσκαιρα συγκριτικά πάντα και με τους χρόνους της Φύσης, καθώς και με το τι πρόκειται να κάνει σε αυτή την επέμβαση του άμεσα η ίδια, αν δεν εναρμονιστεί τάχιστα μαζί της.

Το Φυσικό Περιβάλλον της Γης Είναι η Ίδια η Φωλιά της Ζωής.

Για αυτό και δημιουργήσαμε αυτό το βιβλίο μοναχό του.

Συνάμα και επειδή το αρχικό του βιβλίο είχε γίνει εξαιρετικά ογκώδες.

Το θέμα του θα μπορούσε να ήταν πολύ ευρύτερο από τον άνθρωπο, όμως αν ο άνθρωπος καταστρέψει τη φωλιά του, κυρίως ο ίδιος θα καταστραφεί.

Το υπόλοιπο Φυσικό Περιβάλλον με τον έναν ή με τον άλλον τρόπο θα ανακάμψει.

Για να προλάβουμε μια μεγάλη καταστροφή του ανθρώπινου είδους από το περιβάλλον του, χρειάζεται να πράξουμε με γνώση και συνέπεια.

Η γνώση θα μας δώσει τη ξεκάθαρη άποψη για το τι είναι καλύτερο να κάνουμε προς τον σκοπό τούτο.

Συνάμα θα ενισχύσει τις πράξεις μας προς εκείνον, καθώς και τη συνέπεια που θα πρέπει να επιδείξουμε πλέον σε εκείνες, φανερά ως ανθρωπότητα.

Η συνέπεια θα δώσει την αποτελεσματικότητα των πράξεων μας, όπως ακριβώς συνεπέστατη στις πράξεις της είναι η ίδια η φύση, με το ασύλληπτα όμορφο αποτέλεσμά της, τον ορατό και τον αόρατο κόσμο που όλοι μας βιώνουμε.

Το βιβλίο πραγματεύεται την κλιματική αλλαγή γενικώς του πλανήτη, σε αντιδιαστολή με τη φυσική ομορφιά των βουνών και των νησιών της Ελλάδας μας, δεδομένου ότι κάτι αναλογεί να κάνει και εκείνη προς τούτο.

Δηλαδή αναφέρεται αρχικώς σε βασικές γνώσεις λύσεων του προβλήματος της καύσης υδρογονανθράκων για την παραγωγή ενέργειας, ή αν προτιμάτε το τι υπάρχει εναλλακτικώς σε αυτόν τον τομέα σήμερα.

Επισημαίνει τα πρακτικά προβλήματα που υπάρχουν για την εφαρμογή αυτών των λύσεων στη σύγχρονη κοινωνία και το πως αυτά δύναται να ξεπεραστούν.

Ακόμη αναφέρεται στο ήδη εναπομείναντα φυσικό περιβάλλον και τις προτεινόμενες λύσεις που θα μπορούσαν να διατηρήσουν την ομορφιά του, κυρίως στη χώρα μας.

Εν κατακλείδι η ομορφιά στη φύση έχει άμεση σχέση με την αρμονία στις σχέσεις των έμβιων και των άβιων οντοτήτων της.

Η αρμονία στις σχέσεις όλων των οντοτήτων της, χρειάζεται κυρίαρχα για τη συνύπαρξή τους.

Για να μπορεί να συμβαίνει τόσο ισχυρά αυτό όπως παρατηρείται, συμπεραίνουμε νομίζουμε δικαιολογημένα, ότι η αρμονία στις σχέσεις τους επιδράει στον ίδιο τον πυρήνα του μηχανισμού τής ύπαρξης του φυσικού κόσμου, ή κατ' ελάχιστο στον πυρήνα της ύπαρξης του έμβιου κομματιού του.

Προηγείται όμως στη σειρά του βιβλίου, το πως ίσως συμπεριφέρεται ολόκληρος ο «πολιτισμένος», πολιτικός, νομικός και οικονομικός κόσμος του πλανήτη στην εποχή μας, έχοντας ως παράδειγμα αυτό που κάνει ο δικός μας στην Ελλάδα.

3 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Ανθρωπότητα χρειάζεται πολύ, κατά τη γνώμη μας, να συνειδητοποιήσει το τι είναι η έμβια Φύση, δηλαδή ότι είναι έμβια, δηλαδή ότι έχει ζωή.

Σκεπτόμενος έτσι ο κάθε άνθρωπος, θα βεβαιωθεί ότι ο κάθε έμβιος οργανισμός, είτε εκείνος είναι κάποιο ζώο είτε εκείνος είναι κάποιο φυτό είτε εκείνος είναι κάποιος μικρο-οργανισμός, πως γεννιέται, αναπτύσσεται ή αν προτιμάτε σε αντιστοίχιση με το είδος μας μεγαλώνει, αισθάνεται, επικοινωνεί με τους γύρω του θέλοντας κάτι να πει, συνάμα και να ακούσει.

Τους τελευταίους δυο-τρεις αιώνες ο άνθρωπος επεμβαίνει καίρια και με ταχύτατο τρόπο στο φυσικό έμβιο και άβιο περιβάλλον του, επιβάλλοντάς του όλα εκείνα που θέλει και μέχρι στιγμής μπορεί, χωρίς να δίνει ιδιαίτερη σημασία ή και καθόλου σημασία για το πως εκείνο αισθάνεται, ή ακόμη υπεροπτικά και για το πως εκείνο αντιδράει ή αν προτιμάτε ακριβέστερα, αλληλοεπιδράει μαζί του.

Ο κάθε άνθρωπος που στοιχειωδώς σκέφτεται όλα τούτα στην κλίμακα των συνανθρώπων του, ακόμη κι αν προσπαθεί να κάνει όλα εκείνα που θέλει στη ζωή του, έννοιά του είναι συνάμα και να μην ενοχλήσει τους γύρω του, παρεμβαίνοντας για παράδειγμα στη ζωή τους.

Αποτέλεσμα τούτου, καθώς και των κανόνων ή αν προτιμάτε των Αρχών που επιθυμεί να διέπουν τη ζωή του, είναι την Ελευθερία και τα Δικαιώματα που αποδίδει και διεκδικεί για τον εαυτό του, να τα επιθυμεί τουλάχιστον και για τους

κοντινούς του ανθρώπους και εκείνοι για τους άλλους κοντινούς τους ανθρώπους και ούτω καθεξής, αγκαλιάζοντας όλοι μαζί συνολικά με τις Αρχές τους ολόκληρη τη Γη.

Αγκαλιάζοντας όλοι μαζί συνολικά με τις Αρχές τους ολόκληρη τη Γη τόσο πολύ όχι μόνο πληθυσμιακά αλλά και ποιοτικά, που φαίνεται ότι η Ελευθερία και τα Δικαιώματα των συνανθρώπων του στη συνύπαρξή του μαζί τους, βάζουν και το εξωτερικό μέτρο πέραν του προσωπικού του, για τη δική του Ελευθερία και τα Δικαιώματα.

Ιδανικός για τη μέχρι στιγμή σκέψη μας, θα είναι κατ'εμάς ο κόσμος που συμβιώνουμε και που τουλάχιστον για την ώρα κυριαρχεί αναμφίβολα το είδος μας, όταν το ίδιο μέτρο στην Ελευθερία και τα Δικαιώματα που μπαίνει στον καθένα μας από την Ελευθερία και τα Δικαιώματα των συνανθρώπων μας, το βάζουν και όλες οι άλλες γύρω μας έμβιες οντότητες, ακόμη ίσως μελλοντικά και οι άβιες.

Γράφουμε ακόμη ίσως μελλοντικά και οι άβιες οντότητες, επειδή δεν βάζουμε όρια στο πραγματικά ωραίο, που προς το παρόν το αναφέρουμε με απλό τρόπο και όπως ακριβώς το αισθανόμαστε, προσπαθώντας πολύ να το κάνουμε πράξη οι ίδιοι στην καθημερινότητά μας.

Ο καθένας μας χρειάζεται για τούτο, μόνο να είναι αρκετά ευαίσθητος.

Για τους πολλούς καθημερινούς με χρόνο σκέψης στη ζωή τους για τα τεκταινόμενα συνανθρώπους μας, να είναι στοιχειωδώς ευαίσθητος.

Για τους πολύ λίγους δίχως μέτρο εξουσιαστικών φιλοδοξιών ανθρώπους, που προσπαθούν να επιβάλλονται οικονομικά ακόμη και ιδεολογικώς στους πολλούς

με την ισχύ των χρημάτων τους και όχι της φιλοσοφικής ομορφιάς των απόψεών τους, να είναι -με τα λύπης μας γράφουμε- υπερευαίσθητος.

Που προσπαθούν να επιβάλλονται οικονομικά ακόμη και ιδεολογικώς, με την έννοια ότι δεν λένε απλά τις απόψεις τους, σκεπτόμενοι από εκεί και πέρα: *«Όποιος επιθυμεί, αν θέλει ας τις ενστερνιστεί»*.

Αλλά στήνουν ακόμη και ολόκληρους μηχανισμούς προσηλυτισμού της ιδεολογίας τους, πληρώνοντας αδρά συνήθως Μέσα Πολυπληθούς Ενημέρωσης ή όποια άλλα εξουσιαστικά κέντρα νομίζουν ότι εξυπηρετούν τους σκοπούς τους, όπως κάτω από το τραπέζι πολιτικούς που προχωρούν σε αμοιβαίες αλληλοεξυπηρετήσεις όλων εκείνων που τις επιδιώκουν με όλους εκείνους που τις αποδέχονται.

Ή άλλοι πάλι στη σύγχρονη εποχή πληρώνοντας αδρά πολυπληθείς διαφημίσεις σε κοινωνικά δίκτυα, ή ακόμη και αγοράζοντας κάποιες φορές τα ίδια τα κοινωνικά δίκτυα, σε αντιστοίχιση εκείνων που και παλαιότερα και τώρα αγοράζουν οικειοποιούμενοι τα Μέσα Πολυπληθούς Ενημέρωσης.

Δυστυχώς κατά κανόνα όλοι αυτοί οι άνθρωποι, λόγω του προσωπικά περιορισμένου χρόνου ζωής του καθενός μας, αν οι ίδιοι δεν το θελήσουν πολύ και δεν προσπαθήσουν όσο περισσότερο μπορούν, για να αλλάξουν τον τρόπο σκέψης τους που και πάλι είναι πολύ δύσκολο να γίνει· δεν δύναται να συμβεί η επιθυμητή για τον πλανήτη αλλαγή, τουλάχιστον σε εκείνα που συνηθίζουν να κάνουν ήδη.

Δηλαδή, εν ολίγοις, συνεχίζουμε, να λάμβανε χώρα για όλους, όλες και όλα, το να ευημερούμε στον πανέμορφο πλανήτη μας μαζί οι έμβιοι οργανισμοί και οι άβιοι, χωρίς

ποτέ το οποιοδήποτε είδος, ακόμη περισσότερο ο οποιοσδήποτε έμβιος οργανισμός, να αναπτύσσεται, να ευημερεί και γενικότερα να συνυπάρχει φιλοξενούμενος στο μεγάλο σπίτι της μητέρας όλων μας Γης, εις βάρος όλων ή κάποιων άλλων έμβιων οντοτήτων της, ή και μόνο μίας οποιασδήποτε άλλης έμβιας οντότητάς της, ή ίσως αν είναι τούτο δυνατό και άβιας.

Χρέος των ανθρώπων κατά τη γνώμη μας ως πρωτοπόρες οντότητες του πλανήτη Γη, είναι για όλα τα εκ φύσεως απαγορευτικά που υπάρχουν προς τον σκοπό τούτο· όπως για παράδειγμα το ότι ο κάθε άνθρωπος χρειάζεται για να επιβιώσει να τρέφεται αφαιρώντας τη ζωή από αρκετά για τον βίο του ζώα καθώς και ακόμη περισσότερα φυτά, ομοίως και για τα ζώα που για να επιβιώσουν χρειάζονται να τρέφονται αφαιρώντας στον βίο τους τη ζωή από αρκετά άλλα ζώα και φυτά· να βρει λύση.

Για όσους θεωρούν ότι τούτο είναι αδύνατον, να πούμε ότι οποτεδήποτε ο άνθρωπος έβαλε όρια για εκείνα που δύναται να πραγματοποιηθούν κάποτε συνολικά από την ανθρωπότητα, έπεσε όχι μόνον άμεσα χρονικώς έξω, αλλά διαψεύσθηκε πανηγυρικά με τρόπο εκκωφαντικό.

Εκτός αν θεωρείτε ότι τα φυτά, που έχουν φανερά επιτύχει το μόλις προηγουμένως ζητούμενό μας για την επιβίωσή τους, δηλαδή το να υπάρχουν χωρίς να χρειάζεται να αφαιρούν άλλες ζωές για να επιβιώσουν τρεφόμενα· είναι πιο εξελιγμένες οντότητες από τον άνθρωπο.

Βέβαια εμείς στο βιβλίο τούτο ασχολούμαστε κυρίως με πρακτικά προβλήματα της εποχής μας και όχι με όλα αυτά που σας περιγράφουμε στην «Εισαγωγή», όμως εκτιμούμε ότι χρειάζεται πολύ όλα τούτα να τα έχει κανείς υπόψη του, ειδικά όταν προσπαθεί να δώσει λύση στα προβλήματα

που ο ίδιος με εκείνα που επιθυμεί, δημιούργησε, δημιουργεί και αν συνεχίσει έτσι, αναπόφευκτα θα δημιουργεί στο περιβάλλον του.

Μία καλή αρχή προς την αντίθετη κατεύθυνση εκείνης που πηγαίνει περιβαλλοντολογικά η ανθρωπότητα, ίσως θα μπορούσε να είναι να της γεννηθεί το ερώτημα: *«Μήπως **στη συνύπαρξη** όλων των οντοτήτων στη Γη, οι πρωτοπόρες οντότητες του πλανήτη, τουλάχιστον στη συμπεριφορά, δεν είναι οι άνθρωποι αλλά τα φυτά;»*

Αν δε στο ερώτημα τούτο η ίδια απαντήσει καταφατικά, ας προσπαθήσει να μάθει από εκείνα, έστω την πρακτικότητα της συμπεριφοριστικής φιλοσοφία τους στον τομέα της **συνύπαρξης**.

4 ΔΕΝΤΡΑ ΜΕ ΝΟΜΙΚΗ ΥΠΟΣΤΑΣΗ;

Ο νόμος ίσως καμιά φορά να περιορίζει λίγο την απόλυτη ελευθερία κίνησης του πολίτη που τον υφίσταται, κυρίως όμως τον προστατεύει από την αυθαίρετη δράση τού εκάστοτε πολιτικά, κυβερνητικά, στρατιωτικά, οικονομικά, δημοσιογραφικά, σωματικά, εργασιακά, οικογενειακά, πλειοψηφικά, ίσως νοητικά μαζί και δίχως ηθική, ισχυρού.

Στη σύγχρονη εποχή οι νόμοι βάζουν όρια και προστατεύουν όλο και περισσότερο και από την αυθαίρετη δράση τού ίδιου τού ανθρώπου, όσον αφορά τη σχέση του τόσο με το ζωικό βασίλειο όσο και με το φυτικό.

Σας βάζουμε για του λόγου το αληθές ένα απόσπασμα ενός άρθρου της Καθημερινής στις 06/09/2023, για το πως μπορεί να σκέφτονται οι άνθρωποι όταν η αγάπη για τη φύση είναι μέσα τους:

«Δέντρα με νομική υπόσταση;

Ακριβώς αυτή τη σχέση μεταξύ ανθρώπου και φύσης προσπάθησε να αμφισβητήσει το 1972 ο Κρίστοφερ Στόουν, καθηγητής Νομικής στο Πανεπιστήμιο USC της Καλιφόρνια.

Σε άρθρο του με τίτλο «Πρέπει τα δέντρα να έχουν νομική υπόσταση;» ο Στόουν ανέπτυξε πως μέχρι κάποιο υποκείμενο να αποκτήσει νομικά δικαιώματα, δεν μπορούμε να το δούμε ως κάτι άλλο από ένα πράγμα που εξυπηρετεί τις ανάγκες μας.

«Καθ' όλη τη διάρκεια της νομικής ιστορίας, κάθε διαδοχική επέκταση των δικαιωμάτων ήταν λίγο αδιανόητη» τόνισε,

φέρνοντας ως παραδείγματα τα παιδιά, τις γυναίκες, τις μειονοτικές μονάδες, τα κράτη.

Όλα τα παραπάνω κάποτε δεν είχαν τα νομικά δικαιώματα που στη συνέχεια απέκτησαν.

Ο Στόουν με αυτήν την αντιστοιχία πρότεινε να αποκτήσουν νομικά δικαιώματα τα δάση, τα ποτάμια, οι ωκεανοί.

«Το προτείνω στα σοβαρά», επισήμανε.

Το 1972 τη χρονιά που γράφτηκε το άρθρο η κοινή γνώμη, ήταν σε εντελώς διαφορετική διάθεση απέναντι στη φύση, σε σχέση με σήμερα.

Μόλις λίγα χρόνια πριν είχε γίνει η πρώτη προσσελήνωση και ο πλανήτης μάλλον εξέταζε το πώς θα διευρύνει τα όριά του προς τα έξω, παρά το πώς θα τα διατηρήσει προς τα μέσα.

Την ίδια χρονιά ωστόσο ήταν η πρώτη φορά που ο ΟΗΕ συγκάλεσε τα κράτη για να ασχοληθούν με το θέμα στη Διάσκεψη της Στοκχόλμης, η οποία νομιμοποίησε το περιβάλλον ως τομέα διεθνούς συνεργασίας.

Ο Στόουν ήταν τότε 34 ετών.

Δεν ήταν ούτε ακτιβιστής («δεν πήγαινε να αγκαλιάζει δέντρα», θα σχολίαζε η γυναίκα του) ούτε είχε δημοσιεύσει ποτέ κάποια τόσο ρηξικέλευθη νομική πρόταση.

Ωστόσο η θεωρία του τάραξε τα νερά.

Όταν πέθανε το 2021 ο Νταν Έστι, καθηγητής Περιβαλλοντικού Δικαίου στο Πανεπιστήμιο του Γέιλ, σχολίασε:

«Ήταν ένας από τους ανθρώπους που συνέβαλαν στην έναρξη του σύγχρονου περιβαλλοντικού κινήματος.

Αυτό το άρθρο είναι μία από τις δημοσιεύσεις με τις περισσότερες ακαδημαϊκές αναφορές, είναι απολύτως θεμελιώδεις στο περιβαλλοντικό δίκαιο».

Αυτό που διαφοροποίησε τη δουλειά του Στόουν ήταν το ότι κατάφερε να γεφυρώσει τη δυτική κουλτούρα, με έννοιες που είναι δύσκολο να γίνουν αντιληπτές σε αυτήν, όπως η σχέση ορισμένων αρχαίων πολιτισμών με τη Μητέρα Γη.

Για να μπορέσουν τα δικαιώματα της φύσης να εκπροσωπηθούν, πρότεινε την εφαρμογή ενός μοντέλου που ήδη λειτουργούσε και ήταν οικείο ως έννοια: του νόμιμου κηδεμόνα που ορίζεται από το δικαστήριο για να προασπίσει τα δικαιώματα ενός άλλου προσώπου που δεν έχει τη δυνατότητα να το πράξει, είτε λόγω ηλικίας είτε λόγω άλλης κατάστασης.

Η ιδέα αυτή κερδίζει όλο και περισσότερο έδαφος.

Το 2006, η κοινότητα Ταμάκουα της Πενσιλβάνια των ΗΠΑ στάθηκε πρωτοπόρος, απαγορεύοντας την απόρριψη τοξικών αποβλήτων ως παραβίαση των δικαιωμάτων της φύσης.

Δύο χρόνια αργότερα (το 2008) το Εκουαδόρ, έγινε η πρώτη (και ακόμη η μόνη) χώρα που συμπεριέλαβε τα δικαιώματα της φύσης στο σύνταγμά της.

Από τότε περισσότερες από 30 χώρες στον κόσμο έχουν αντίστοιχες νομικές διατάξεις – συχνά χώρες με ιστορία και παρουσία ιθαγενών κοινοτήτων οι οποίες επικουρούν στην προσπάθεια όπως οι Μαορί στη Νέα Ζηλανδία, αφού τα δικαιώματα της φύσης είναι ριζωμένα στις αντιλήψεις τους.

(Στην κουλτούρα των Μαορί οι *tyrunga* –πρόγονοι– συνεχίζουν να ζουν μέσω του φυσικού κόσμου και είναι καθήκον της κοινότητας να προστατεύει τόσο το φυσικό περιβάλλον

που κληρονόμησαν όσο και εκείνους που ήρθαν πριν από τους ίδιους.)

Σε μια ιστορική απόφαση τον Δεκέμβριο του 2021, το Συνταγματικό Δικαστήριο του Εκουαδόρ αποφάνθηκε ότι οι εξορύξεις που επιχειρούσε μια κρατική εταιρεία –σε συνεργασία με μια εταιρεία από τον Καναδά– απειλούσαν το δικαίωμα του δάσους Λος Κέδρος να υπάρχει και να ευδοκιμεί, δηλαδή με άλλα λόγια, παραβιάζονταν τα δικαιώματα της φύσης.

Έτσι οι εξορύξεις κρίθηκαν παράνομες.

Αλλα παραδείγματα χωρών που έχουν υιοθετήσει τέτοιους νόμους είναι το Μπανγκλαντές, η Βολιβία και ο Παναμάς.

Πέρυσι είχαμε και την ευρωπαϊκή πρωτιά, καθώς υιοθετήθηκε νόμος για τη νομική υπόσταση της Μαρ Μενόρ, της μεγαλύτερης λιμνοθάλασσας στην Ισπανία.

Παρά το καθεστώς της ως προστατευόμενη ζώνη τεράστιας οικολογικής αξίας, η Μαρ Μενόρ εδώ και δεκαετίες δεχόταν λύματα καθώς και απόβλητα από ορυχεία, με αποτέλεσμα να βρεθεί στα πρόθυρα της οικολογικής καταστροφής.

Μεγάλο μέρος της χλωρίδας και της πανίδας της χάθηκαν, καθώς οι Αρχές αδρανούσαν μπροστά στις αγωνιώδεις εκκλήσεις περιβαλλοντικών οργανώσεων και πολιτών.

Οι ειδικοί ελπίζουν η νομική της αναγνώριση να βοηθήσει στην προστασία της...»

Στη χώρα μας όμως οι νόμοι για το φυσικό περιβάλλον κι αν ακόμη υπάρχουν, δεν εφαρμόζονται.

Επίσης γενικότερα στην εποχή μας, οι νόμοι συνεχώς όλο και περισσότερο θα έπρεπε να βάζουν όρια και να προστατεύουν από την αυθαίρετη δράση του ίδιου του ανθρώπου,

όσον αφορά τη σχέση του με το **ζωικό** και το **φυτικό** βασίλειο.

Το τελευταίο κυρίως επειδή ολοένα η σχέση του μαζί τους, αποβαίνει απολύτως δυσανάλογα εις βάρος τους.

Να γίνουν δηλαδή οι νόμοι κατά αυτόν τον τρόπο, ώστε να καταφέρνουν για τον άνθρωπο, να μην αυθαιρετεί στο παραμικρό εναντίον τής φύσης.

Πόσο μάλλον θα πρέπει να υπάρξει η κατάλληλη νομοθεσία και η εφαρμογή της στην Ελλάδα, για να αλλάξει πλήρως η σημερινή της κατάσταση.

Φυσικά χρειάζονται και άλλα πράγματα εκτός από τους νόμους για να επιτευχθεί κάτι τέτοιο.

Όπως για παράδειγμα η εναρμόνιση του ίδιου τού στόχου, με τα αντίστοιχα Πρότυπα που Προβάλλουν η Πολιτεία, τα Μέσα Πολυπληθούς Ενημέρωσης, καθώς και η Παιδεία.

Η Παιδεία που ξεκινάει αρχικώς από την Οικογένεια και συνεχίζει σε όλες τις βαθμίδες της Εκπαίδευσης, κυρίως από το προσωπικό της Δασκάλους και Καθηγητές.

Στην πραγματικότητα όμως λαμβάνει χώρα γενικότερα σε ολόκληρο τον ανθρώπινο βίο από όλους τους πολίτες της κοινωνίας μας και ιδιαίτερα τους πολιτικούς, τους δημοσιογράφους και τους διανοούμενους της χώρας, εκτός όπως γράψαμε προηγουμένως των εκπαιδευτικών.

Όμως ουσιαστικά ιεραρχώντας τις προτεραιότητες, χρειάζεται η αγάπη του ανθρώπου για το άμεσο ή αν προτιμάτε το κοντινό του φυσικό περιβάλλον· για να του δώσει και τη ζητούμενη οπτική της γωνία, με σκοπό να συνυπάρξει αρμονικά και με το υπόλοιπο ή αν προτιμάτε το ευρύτερο φυσικό περιβάλλον της Γης.

Μια αγάπη για το φυσικό περιβάλλον της Γης που αν και εγγενής, είναι δηλαδή στην ίδια τη φύση του, στην εποχή μας και κυρίαρχα στις πράξεις του, αμφισβητείται εντονότατα.

Ως φυσικό περιβάλλον της Γης εννοούμε οτιδήποτε υπάρχει με φυσικό τρόπο στη Γη, δηλαδή συμπεριλαμβάνουμε σε εκείνο, όλες τις έμβιες και τις άβιες οντότητες που υπάρχουν στον κόσμο μας με φυσικό τρόπο.

Γράφουμε ότι συμπεριλαμβάνουμε σε εκείνο και τις άβιες οντότητες που υπάρχουν με φυσικό τρόπο, επειδή όλες εκείνες οι άβιες οντότητες που έχουν παραχθεί από τις δραστηριότητες του ανθρώπου με τεχνητό τρόπο ή αν προτιμάτε με κάπως επεξεργασμένα χημικό τρόπο, αποτελούν πλέον το δομημένο περιβάλλον του.

5 Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΧΕΣΗ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΜΕ ΤΟ ΖΩΙΚΟ ΚΑΙ ΤΟ ΦΥΤΙΚΟ ΒΑΣΙ- ΛΕΙΟ

Με το **ζωικό** βασίλειο να πούμε χονδρικά ότι κατά τη γνώμη μας, οι νόμοι θα έπρεπε να γίνουν ακόμη πιο πολιτισμένοι και γενικότερα ακόμη πιο φιλοζωικοί, για τη συνύπαρξη στην πόλη αλλά και στην ύπαιθρο ανθρώπων και ζώων.

Ακόμη κατά τη γνώμη μας θα έπρεπε να υπάρξουν ακόμη περισσότερες θεσμοθετημένες περιοχές και περίοδοι απαγόρευσης του κυνηγιού και της αλιείας.

Ο κύριος λόγος για αυτό είναι η προτεραιότητα που θα πρέπει να δώσει η πολιτεία για τη διατήρηση σε ισορροπία της άγριας ζωής, ιδανικά όπως αυτή υπήρχε πριν από πολλά χρόνια ή έστω όπως αυτή υπήρχε πριν από αρκετά χρόνια στην ελληνική ύπαιθρο και τα πελάγη.

Κάθε άλλο όμως, παντού κυριαρχεί το δίχως μέτρο οικονομικό συμφέρον και οι πράξεις που το διέπουν και ας διαταράσσεται σφόδρα, το λιγότερο, η αρμονία στη σχέση της ζωής των ανθρώπων με τη φύση και ας διαταράσσεται η βιοποικιλότητα μέσω της μόλυνσης και του θορύβου από τις ανθρώπινες δραστηριότητες, ή και μόνο λόγω της λεγόμενης «ανάπτυξης», της υπερεκμετάλλευσης του εδάφους στην καλλιέργεια και της υπεραλίευσης.

Το **ζωικό** βασίλειο επίσης θα πρέπει να πούμε ότι είναι αλληλένδετο, διαδραστικό και αλληλεξαρτώμενο με το **φυτικό**.

Με το **φυτικό** βασίλειο να πούμε πάλι χονδρικά, ότι ναι μεν οι παλαιότεροι νόμοι το υποστηρίζουν για παράδειγμα με

την απαγόρευση κοπής των δέντρων και επιπλέον μπορεί να βοηθάει πολύ στην εποχή μας την προστασία του η χαρτογράφηση των λεγόμενων αυστηρά προστατευόμενων περιοχών της φύσης όπως κάποιες από εκείνες είναι τα δάση, οι περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλους, οι αρχαιολογικοί χώροι και οι υδροβιότοποι· ακόμη όμως η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος δεν αποτελεί προτεραιότητα των ελληνικών κομμάτων εξουσίας, που μπορούν πρακτικά τόσο να νομοθετούν αποτρεπτικά, όσο και να εφαρμόζουν τη νομοθεσία ώστε να λειτουργεί και πάλι αποτρεπτικά, ή έστω να πιέζουν στο να εφαρμόζεται.

Το εναντίον.

Αποτελεί ξεκάθαρα πεδίο κυβερνητικής αυθαίρετης ερμηνείας μάλλον όλων των ελληνικών κομμάτων εξουσίας, επικυρωμένης συνάμα από τα αρμόδια για τούτο ελληνικά δικαστήρια, το πως τελικά θα εφαρμόζονται οι περιβαλλοντολογικοί νόμοι που ήδη πράγματι υπάρχουν.

Η ερμηνεία τους δε για κάποιους προσαρμόζεται ίσως και απόλυτα μόνο στα οικονομικόενεργειακά οφέλη της χώρας, αλλά ουσιαστικά και πάντα κατά τη γνώμη μας η όλη κατάσταση είναι θεμελιωδώς χειρότερη.

Η ερμηνεία τους κατά τη ξεκάθαρη γνώμη μας προσαρμόζεται στα αμιγώς οικονομικά συμφέροντα των κατ' όνομα μόνον πράσινων στις μελέτες επιχειρηματικών κολοσσών ενέργειας.

Κατ' όνομα μόνον πράσινων επιχειρηματικών κολοσσών ενέργειας, που δραστηριοποιούνται με περισσό περιβαλλοντολογικό, κοινωνικό και δικαστικό θράσος.

Και μάλιστα κινούνται έτσι, στη Χώρα που γέννησε και μόνη έως σήμερα εφάρμοσε στο μακρινό αρχαίο της

παρελθόν, ότι καλύτερο έχει να επιδείξει η ανθρωπότητα, από πολιτισμό σε αρμονία με το περιβάλλον της. Και όλα αυτά φανερά, μόνο αποτρεπτικά δεν λειτουργούν.

Έχουν φτάσει δε τα αρμοδίως με το Σύνταγμα δικαστήρια, να κάνουν εντελώς αυθαίρετες ερμηνείες, σε ξεκάθαρα άρθρα του Συντάγματος.

Θα γράψουμε παρακάτω ένα αυταπόδεικτο παράδειγμα αυθαίρετης συνταγματικής ερμηνείας εναντίον του περιβάλλοντος, που το πλήττει γράφοντας μετριοπαθώς, καίρια.

Από την άλλη μεριά βοηθάει πολύ στην τεκμηριωμένη νομιμότητα ή παρανομία, η σύγχρονη τεχνολογία.

Βοηθάει τουλάχιστον με τη χαρτογράφηση και τη δορυφορική κάλυψη, των αυστηρά προστατευόμενων περιοχών της φύσης, όπως γράψαμε και προηγουμένως.

Των αυστηρά προστατευόμενων περιοχών της φύσης τουλάχιστον στην Ελλάδα, που είναι και πολλές.

Βέβαια παρατηρούμε ότι ενώ θα έπρεπε να συμπεριλαμβάνονται ολοένα και περισσότερες περιοχές μας στις αυστηρά προστατευόμενες της χώρας, οι περισσότερες κυβερνήσεις αν όχι όλες, αποχαρακτηρίζουν και πολλές από τις ήδη υπάρχουσες.

Αξιοσημείωτο επίσης είναι ότι και αυτοί οι περιβαλλοντολογικοί νόμοι που υπάρχουν στην Ελλάδα και εφαρμόζονται, εφαρμόζονται πολύ αυστηρά στον καθένα μας προσωπικά· ενώ εφαρμόζονται εξαιρετικά ελαστικά έως και καθόλου συνήθως ερμηνευμένοι στα

δικαστήρια κατά παραγγελία, σε όλους αυτούς που αντιπροσωπεύουν πολύ ισχυρά επιχειρηματικά συμφέροντα.

Συνεχίζουμε.

Η ίδια η φύση δίδει τη δυνατότητα στο δάσος να ανανεώνεται και να αναπλάθεται από μόνο του μετά από κάποια πυρκαγιά ή άλλου είδους καταστροφή, θέλει όμως για αυτό τον χρόνο της.

Για να βρει τον χρόνο της και να μπορέσει να αναγεννηθεί έτσι το δάσος κάποιας γεωγραφικής έκτασης, είναι πολύ σημαντικό η πολιτεία να μην αλλάξει τον αμιγώς δασικό της χαρακτήρα, να μην επιτρέψει δηλαδή τη χρήση της και για άλλες δραστηριότητες.

Ακόμη επιστημονικές περιβαλλοντολογικά εκκλήσεις, προσπαθούν να προστατεύσουν από τις δραστηριότητες των ανθρώπων σε διεθνές επίπεδο τον ίδιο τον άνθρωπο, αλλά και όλους τους άλλους έμβιους συγκατοίκους του στη Γη όλο και περισσότερο.

Συμβαίνει αυτό τουλάχιστον, με το να προσπαθούν οι άνθρωποι να μειώνουν συνέχεια πλανητικά τούς ρύπους, από την καύση των υδρογονανθράκων.

Όμως κι εδώ η ξεκάθαρη γνώμη μας είναι ότι η ανθρωπότητα όσον αφορά την ανάπτυξή της θα πρέπει κυρίως να παράγει μόνον ότι χρειάζεται πολύ για να ζει ειρηνικά, ισορροπημένα και αρμονικά με τα ζώα και τα φυτά.

Ποτέ δε εις βάρος τους, ή με εξαιρετική ευαισθησία όποτε και πάλι κρίνεται εξαιρετικά αναγκαίο, να αναπτύσσεται και να ζει ελαφρώς τοπικά ανισόρροπα εναντίον τους.

Η ίδια η προτεινόμενη από εμάς στάση της ανθρωπότητας, εκτιμούμε ότι θα φέρει και την ειρήνη τόσο στις πολιτείες της, όσο και στους ανθρώπους της.

Ο τρόπος όμως για να ξεκινήσει κάποτε όλο αυτό εδώ ειδικά που έχουμε φτάσει, αφορά νομίζουμε κυρίως προσωπικά τον κάθε συνειδητοποιημένο άνθρωπο και αυτό που μπορεί να κάνει ακόμη και στα πιο απλά και απλοϊκά πράγματα, της καθημερινής του ζωής.

Στη συνέχεια εκτιμούμε ότι ο ίδιος θα συμπαρασύρει τους υπόλοιπους κοντινούς συνανθρώπους του και ιδιαίτερα από αυτούς τα παιδιά, που δικαίως χαρακτηρίζονται ως οι εξαιρετικά ευαίσθητες οντότητες τού πλανήτη μας, που κρατάνε στα χέρια τους το μέλλον του.

Εδώ πάντως σε αυτό τουλάχιστον το βιβλίο, θα μιλήσουμε για τον σύγχρονο κόσμο όπως τον ξέρουμε σήμερα και τον βιώνουμε, καθώς και τις προτεινόμενες λύσεις μας στα νοητός οροθετημένα πλαίσιά του.

Τα πλαίσια δηλαδή της βιώσιμης ανάπτυξης που προσπαθεί να υιοθετήσει και πρακτικά, ο λεγόμενος δυτικός «πολιτισμός».

6 ΑΠΟΦΑΣΗ 2499/2012 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Ακόμη το Ελληνικό σύνταγμα κηρύσσει **αυτομάτως αναδασωτέα μία δασική περιοχή** που κάηκε, ή υπέστη οποιουδήποτε άλλου είδους καταστροφή.

Επίσης **συνταγματικά** δεν επιτρέπεται καθόλου η χρήση μίας **αναδασωτέας** έκτασης, για κάτι **πέραν αυτής καθου- τής της αναδάσωσης**.

Μία **δασική** έκταση θα μπορούσε για λόγους ευρύτερους, όπως της κατ' εξαίρεση επιταγής του γενικού συμφέροντος της χώρας, να χρησιμοποιηθεί και με διαφορετικό τρόπο, όπως την εγκατάσταση αιολικών πάρκων, ή ακόμη και δε- ξαμενών πετρελαίου.

Όμως στις **αναδασωτέες** εκτάσεις, ούτε για αυτούς τους λόγους επιτρέπεται να γίνει κάτι, πέραν της **αναδάσωσης**.

Και αυτό φαίνεται ξεκάθαρα, πάντα στο **Ελληνικό Σύ- νταγμα**.

Με μια όμως ξεδιάντροπη ερμηνεία του Συμβουλίου τής Επικρατείας, ξεδιάντροπη τουλάχιστον κατά την προσωπική μας γνώμη, με εισηγήτρια της ερμηνείας αυτής και τότε σύμβουλο επικρατείας, πολύ γνωστό εδώ και λίγα χρόνια άνθρωπο, με την πλέον υψηλή θε- σμικά θέση έως σήμερα(2024) στη χώρα μας· μπορούν από το 2012 έως και σήμερα, οι αναδασωτέες εκτάσεις να χρησιμοποιηθούν και για άλλες δραστηριότητες, με τις ίδιες προϋποθέσεις που προέβλεπε το ελληνικό σύ- νταγμα και για τις ήδη δασικές περιοχές.

Πρόκειται για την απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας 2499/2012.

Το επίμαχο άρθρο του Συντάγματος είναι το 117 παράγραφος 3, όμως έχει να κάνει και με το γενικότερο σκεπτικό του νομοθέτη του, σχετικά με τον ξεκάθαρα διαφορετικό τρόπο που αντιμετωπίζει πάντα στο Ελληνικό Σύνταγμα, μία αναδασωτέα έκταση, από μια δασική.

Τόσο ξεκάθαρο τρόπο αντιμετώπισης, που αυτός ήταν και ο σκοπός της συμπερίληψής του στο Σύνταγμα της χώρας, για να μην εκμεταλλεύονται επιτήδριοι τις πυρκαγιές καταπατώντας δασικές εκτάσεις, κάνοντάς τις κυρίως μελλοντικά οικοδομήσιμα οικόπεδα, μάλλον και με πολεοδομική άδεια.

Αν ισχυριστεί κανείς ότι αυτό συνέβαινε στο παρελθόν μόνο στα κοντινά δάση των κατοικημένων περιοχών όπως γράψαμε για τα οικόπεδα, τώρα τη θέση τους έχουν πάρει πια τα αιολικά πάρκα.

Τα αιολικά πάρκα που είναι πολύ πιο επικερδή και φυτρώνουν ακόμη και τον ίδιο χρόνο της πυρκαγιάς στα πρώην ζωντανά δάση μας, τους ναούς δηλαδή της φύσης για ολόκληρη τη Γη, που βιάζονται ασύστολα και κατ' εξακολούθηση.

Σας βάζουμε ένα κείμενο της κας Μαρίας Καραμανώφ Αντιπροέδρου ΣΤΕ ε.τ. και Πρόεδρου του Επιμελητηρίου Περιβάλλοντος και Βιωσιμότητας:

[Αθήνα,

26/7/2023]

«Τις τελευταίες μέρες γίνεται μεγάλη συζήτηση για τη σχέση των ΔΑΣΙΚΩΝ ΠΥΡΚΑΓΙΩΝ με την ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΝΕΜΟΓΕΝΝΗΤΡΙΩΝ ΣΤΑ ΑΝΑΔΑΣΩΤΕΑ.

Η σχέση υπάρχει και είναι άμεση, αλλά δεν είναι αυτή που υπολαμβάνουν πολλοί.

Τα δάση δεν καίγονται προκειμένου να τοποθετηθούν σ' αυτά ανεμογεννήτριες, αφού αιολικά πάρκα μπορούν ούτως ή άλλως να κατασκευάζονται μέσα σε δάση και δασικές εκτάσεις.

Το επιτρέπει η δασική νομοθεσία, η οποία δυστυχώς τα τελευταία 15 χρόνια, με αλλεπάλληλες τροποποιήσεις, έχει σε μεγάλο βαθμό εξουδετερώσει την συνταγματική προστασία των δασών.

Μέσα στα δάση επιτρέπονται πλέον κάθε είδους χρήσεις, από τουριστικές εγκαταστάσεις και επιχειρηματικά πάρκα μέχρι δεξαμενές αποθήκευσης πετρελαιοειδών, εκπαιδευτήρια, θεραπευτήρια κ.λπ., συμπεριλαμβανομένων και των ανεμογεννητριών.

Το πρόβλημα σε σχέση με τις ανεμογεννήτριες ήταν αλλού. Σύμφωνα με το ΑΡΘΡΟ 117 ΠΑΡ. 3 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ, από τη στιγμή που ένα δάσος καεί και κηρυχθεί υποχρεωτικά αναδασωτέο, ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ ΡΗΤΑ ΚΑΙ ΚΑΤΗΓΟΡΗΜΑΤΙΚΑ Η ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΓΙΑ ΟΠΟΙΟΔΗΠΟΤΕ ΑΛΛΟ ΣΚΟΠΟ ΠΛΗΝ ΤΗΣ ΑΝΑΔΑΣΩΣΗΣ.

Χρήσεις δηλαδή οι οποίες, καλώς ή κακώς, επιτρέπονται μέσα στα δάση, απαγορεύονται στα αναδασωτέα μέχρι να ολοκληρωθεί η αναδάσωση, μέχρι δηλαδή τα καμένα να ξαναγίνουν πραγματικό δάσος.

Στο μεγάλο χρονικό διάστημα που μεσολαβεί τα αναδασωτέα οφείλουν να παραμείνουν ήσυχα, απάτητα και εκτός κάθε μορφής εκμετάλλευσης.

Το «εμπόδιο» αυτό ήρθε να άρει η γνωστή ΑΠΟΦΑΣΗ 2499/2012 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ, η οποία, παρά την κατηγορηματικά αντίθετη διάταξη του Συντάγματος, έκρινε ότι στα αναδασωτέα επιτρέπεται να εγκαθίστανται όχι μόνο ανεμογεννήτριες αλλά και κάθε «έργο το οποίο αποβλέπει την εξυπηρέτηση ανάγκης με ιδιαίτερη κοινωνική, εθνική ή οικονομική σημασία».

Με την απόφαση αυτή έγινε μια ριζική τομή στο άβατο των αναδασωτέων.

Από κει και πέρα, όταν ένα δάσος καεί, όπως συμβαίνει όλο και συχνότερα εξαιτίας των πάγιων και αδιόρθωτων αδυναμιών του κρατικού μηχανισμού, ο κάθε επίδοξος επενδυτής ΔΕΝ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ ΠΛΕΟΝ ΝΑ ΠΕΡΙΜΕΝΕΙ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΔΑΣΩΣΗΣ.

Η εκμετάλλευση των αναδασωτέων μπορεί να ξεκινήσει την επομένη κιόλας της φωτιάς και μάλιστα με μεγαλύτερη ένταση απ' ό,τι αν επρόκειτο για δάση, αφού η διατύπωση «έργο το οποίο αποβλέπει την εξυπηρέτηση ανάγκης με ιδιαίτερη κοινωνική, εθνική ή οικονομική σημασία» αφήνει περιθώρια για πολλές ερμηνείες.

Το μέλλον, λοιπόν, για τα δάση της χώρας διαγράφεται ζοφερότερο από ποτέ.

Τα δάση μας δεν κινδυνεύουν πλέον μόνο από τις πυρκαγιές, τυχαίες ή μη, ούτε από την ανικανότητα του κράτους για την πρόληψη και καταστολή τους.

Πλήττονται περισσότερο και δη ανεπανόρθωτα από τις δικές μας συνειδητές και καθόλου τυχαίες νομικές επιλογές.»

Μαρία Καραμανώφ

Να αναφέρουμε επίσης ότι δεν γράφουμε συγκεκριμένα ονόματα που έχουν φανερά αναμιχθεί με όλα τούτα, παρόλο που μας ξέφυγαν κάποια στην πρώτη δοκιμαστική και άτυπη έκδοση του βιβλίου.

Δεν γράφουμε επειδή ακριβώς στεκόμαστε αποκλειστικώς εναντίον των αποκρουστικών καταστάσεων και των θεωρητικών ιδεοληψιών τους.

Συνάμα δεν στεκόμαστε καθόλου μα καθόλου εναντίον των οποιονδήποτε ανθρώπων προσωπικά.

Ούτε καν εκείνων που γέννησαν αυτές τις θεωρητικές ιδεοληψίες με τα αποτελέσματά τους.

Ούτε καν και εκείνων που τις υπηρετούν αδιαλείπτως και με υπερβάλλοντα νομίζουμε ζήλο, εναντίον όλων μας.

Επίσης η αναφορά μας δεν είναι ούτε φωτογραφική.

Θεωρούμε ότι οι θεσμικοί ρόλοι εκείνων, που μπορούν και πράττουν από τη θέση που τους έχει δοθεί, εναντίον του λαού οσοδήποτε λίγο ή πολύ, θα πρέπει αυτοδίκαια, τουλάχιστον να δημοσιοποιούνται.

Το αντίθετο μάλιστα δηλαδή το να αποκρύπτονται, θεωρούμε ότι αποτελεί μέγιστο πρόβλημα, για οποιαδήποτε σύγχρονη κοινωνία.

Την ίδια άποψη έχουμε και για τους οικονομικούς κολοσσούς τουλάχιστον της χώρας μας.

Αυτό κυρίως επειδή η οικονομική τους δύναμη, μπορεί και αποδίδει και την εξουσιαστική ικανότητά της στους ίδιους, έναντι του λαού τής εποχής μας.

Μιας εποχής του λαού μας και όχι μόνο του λαού μας, που μπορεί πολύ εύκολα να χαρακτηριστεί ως εποχή τής ατομικότητας, συνάμα όμως και της πληροφορίας.

Αναφέραμε προηγουμένως ότι δεν στρεφόμαστε εναντίον προσώπων, αλλά εναντίων ερμηνειών της περιβαλλοντολογικής νομοθεσίας και εναντίων των πρακτικών που δημιουργούνται βάσει αυτών των αυθαίρετων ερμηνειών.

Μάλιστα να πούμε ότι μπορούμε κιόλας να δικαιολογήσουμε τους πάντες και τα πάντα για τα πάντα, ή μάλλον καλύτερα να βρούμε και να πούμε έναν καλό λόγο για τους πάντες και τα πάντα, για ότι κι αν έχουν κάνει στη ζωή τους.

Αυτό επειδή κατά κανόνα η καλή προαίρεσή, είναι για εμάς αδιαπραγμάτευτο ανθρώπινο χαρακτηριστικό.

Ο κυρίως όμως λόγος είναι ότι η Φύση που αγαπάμε και επιθυμούμε πολύ να της μοιάσουμε, ή έστω επιθυμούμε να προσπαθούμε συνεχώς να είμαστε ή να γινόμαστε άξια παιδιά της, είναι μεν δυναμικότερα κυρίαρχη στον χώρο της, συνάμα όμως δεν επιβάλλεται σε κανέναν έμβιο οργανισμό της, παρά μόνον όταν χρειαστεί να προστατέψει τη ζωή, καθώς και την υγεία, των πολύ περισσότερων άλλων, άλλα και αυτό όχι απόλυτα.

Αυτά δε που αναγκαία χρειάζονται στην αρμονική με την ίδια ζωή τους όλοι οι έμβιοι οργανισμοί της, τα παρέχει ανεξαιρέτως πλουσιοπάροχα.

Δηλαδή το μόνο που κάνει η Φύση στη Γη μας και το κάνει δίχως καμία τυμπανοκρουσία, αν και έχει την απόλυτη δύναμη επιβολής, είναι να αφήνει ελεύθερα τους ανθρώπους να την επιλέγουν στη ζωή τους και κατ' επέκταση, στη ζωή των παιδιών της κοινωνίας τους.

Ίσως βέβαια όλα αυτά απλά να τα κάνουν οι άνθρωποι που εναρμονίζονται μαζί της.

Είτε εκείνοι είναι θνητοί που φανερά υπάρχουν αλλά δεν έχουν μάλλον τη δύναμη, είτε εκείνοι είναι Αείζωες Δυνατές Αγαποβόλες Φωτεινές Οντότητες, αν όμως υπάρχουν.

Η γνώμη μας για όλα αυτά είναι να μην παίρνουμε καθόλου για λίγη τη Φύση, που φαίνεται ξεκάθαρα ότι είναι εξαιρετικά πλούσια στις εκδηλώσεις της, όπως περίπου είπε κάποτε ο αρχαίος Σοφός Δημόκριτος, στον επίσης αρχαίο Σοφό και Ιατρό Ιπποκράτη.

Βέβαια θα επιθυμούσαμε σφόδρα και για εκείνους που αναφερόμαστε και κατέχουν θεσμικούς ρόλους τής πολιτείας, να μπορούσαν να δουν την πραγματική ομορφιά του κόσμου γιατί αν γινόταν αυτό, θα έπρατταν κι ίδιοι σε όλα αναλόγως.

Επίσης να πούμε ότι οι νόμοι είναι νόμοι για όλους και ως έχουν τη δυνατότητα κάποιοι από αυτούς, να τους ερμηνεύουν, να τους τροποποιούν, ή ακόμη και να τους εισηγούνται δημιουργώντας τους κατά το δοκούν.

Όμως διαφωνούμε εντελώς και με όλους αυτούς που καταγγέλλουν ανθρώπους και μη συνειδητοποιημένα προκαλούν κυρίως το μίσος των συνανθρώπων τους, έστω και ως προς τους πραγματικούς ηθικούς και κατ' ουσίαν αυτουργούς, καταστροφής του φυσικού μας πλούτου.

Το μίσος για οποιονδήποτε λόγο, είτε για τον άνθρωπο-πομπό, είτε για τον άνθρωπο-δέκτη, είναι ότι το χειρότερο.

Είναι ότι το χειρότερο ακόμη και για ολόκληρη την ανθρωπινή κοινωνία, ούτε καν μόνο για την τοπική κοινότητα εκείνων που «δικάζουν» ανθρώπους και όχι που απλά ασκούν την κριτική τους, στις δυναμικά διαμορφωθείσες καταστάσεις.

Ισχύει δηλαδή περίτρανα κι εδώ για το κακό που γίνεται, το ρητό του αρχαίου Σοφού Σοφοκλή:

«Ενός κακού, μύρια έπονται».

Ενός κακού μύρια έπονται, που πράγματι εκείνο το πρώτο γεννημένο κακό, φαίνεται να ξεκινάει ή έστω να φτάνει με κομβικό τρόπο στη διαιώνισή του, στους ανθρώπους που επιλέγουμε να μην κατονομάζουμε.

Βέβαια να πούμε ακόμη ότι, αν μπορούμε να πούμε έναν καλό λόγο για ανθρώπους που κάνουν κραυγαλέα εγκληματικές πράξεις σε επίπεδο χώρας ή και πλανήτη και γενικά αν μπορούμε να τους συμπεριφερόμαστε με περισσή ευγένεια, φανταστείτε πόσο καλύτερα είναι τα αισθήματα που νιώθουμε και οι σκέψεις και οι πράξεις που κάνουμε για τους καταγγέλλοντες ονομαστικά αυτών των ανθρώπων που πράττουν εναντίον της φύσης, που μας πληροφορούν κιόλας για όλα αυτά με κίνδυνο τόσο του εργασιακού τους βίου, όσο και της προσωπικής τους ακόμη ζωής.

Λέγεται για παράδειγμα για τον φασισμό σε φανερή αναλογία με αυτά που γράφουμε, ότι ο κάθε Δημοκρατικός Άνθρωπος, οφείλει τόσα πολλά στους αποκαλούμενους αριστερούς του πλανήτη, όσα ποτέ του δεν θα μπορέσει να ξεπληρώσει.

Επιθυμούμε όμως σφόδρα τη Δημοκρατία και την Ειρήνη για όλους και για όλα και νομίζουμε, ότι αυτές εξαρτώνται πολύ από αυτό που εκπέμπει και κάνει ο καθένας μας.

Η ίδια η εκπεμπόμενη αγάπη των ανθρώπων, που αποτέλεσμά της είναι η Ειρήνη και η ουσία της Δημοκρα-

τίας, επιδράει με έναν τρόπο πολύ ευχάριστο και καθολικό, τουλάχιστον σε όλες τις έμβιες οντότητες του πλανήτη Γη.

Επιδράει στις ίδιες τις έμβιες οντότητες του πλανήτη Γη και στις Πράξεις τους.

Πάρα ταύτα η δικαιοσύνη με καλοσύνη, ευελιξία και επιείκεια, ισχυριζόμαστε ότι μπορεί και εξομαλύνει τις όποιες ακραίες καταστάσεις πραγματοποιούνται πάντα προς το καλύτερο, σε βάθος όμως και η ίδια χρόνου.

7 ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ ΚΑΙ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΛΥΣΕΙΣ

Επίσης να αναφέρουμε ότι υπάρχει και η άποψη, ότι «η κλιματική αλλαγή δεν υπάρχει ή δεν είναι ανθρωπογενής», που την ακούμε με επιφύλαξη.

Η άποψη αυτή ισχυρίζεται ότι «ο πλανήτης είχε υπερθερμανθεί στο παρελθόν (κύκλος θέρμανσης, ψύξης του πλανήτη) και ότι είναι αδύνατο ένα αέριο όπως το διοξείδιο του άνθρακα που αποτελεί πολύ μικρό ποσοστό της ατμόσφαιρας, να έχει τόση μεγάλη επίδραση στο κλίμα, καθώς επίσης και ότι τα κλιματικά μοντέλα είναι αναξιόπιστα».

Στην ατμόσφαιρα της Γης και τη σύστασή της οφείλεται η ύπαρξη ζωής.

Σε αυτήν οφείλονται ακόμη η απορρόφηση μεγάλου τμήματος της υπεριώδους ακτινοβολίας και η μείωση της διαφοράς των ακραίων θερμοκρασιών που θα υπήρχαν μεταξύ ημέρας και νύχτας.

Ξέρουμε ότι ο ξηρός αέρας αποτελείται κατά 78,08% από άζωτο, 20,95% από οξυγόνο, 0,93% από αργό, **0,0395% από διοξείδιο του άνθρακα** και από ίχνη άλλων αερίων.

Ακόμη κατά τη γνώμη μας να πούμε ότι φαίνεται βάσιμη ή έστω αρκετά αληθοφανείς η άποψη αυτή και μακάρι να ισχύει και να είναι έτσι η κατάσταση για τον πλανήτη μας.

Από την άλλη μεριά, όμως, σε άρθρο της εφημερίδας «Το Βήμα», σχετικά με αυτήν την άποψη αναφέρεται:

«Σύμφωνα με την διευθύντρια ερευνών ΙΕΠΒΑ/ΕΑΑ, (Ινστιτούτο Ερευνών Περιβάλλοντος και Βιώσιμης Ανάπτυξης

(ΙΕΠΒΑ) του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών (ΕΑΑ) το οποίο είναι το αρχαιότερο Ερευνητικό Κέντρο στην Ελλάδα και τα Βαλκάνια), Δρ. Βασιλική Ασημακοπούλου (σ.σ. που εκφράζει και την επικρατούσα στον κόσμο άποψη, τόσο στην επιστημονική κοινότητα, όσο και στην πολιτική), ο πλανήτης έχει περάσει κύκλους θέρμανσης-ψύξης, όμως όχι σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα. «Χρειάστηκαν εκατοντάδες χιλιάδες χρόνια για αυτές τις εναλλαγές, για να περάσουμε από κύκλο θέρμανσης σε κύκλο ψύξης και πάντα οι περίοδοι που παρατηρούνταν αύξηση της θερμοκρασίας παρατηρούνταν παράλληλα και αύξηση του διοξειδίου του άνθρακα στην ατμόσφαιρα» επισήμανε, ενώ προσέθεσε ότι ο βασικός του ρόλος είναι να δρα σαν «γυαλί θερμοκηπίου» που παγιδεύει τη θερμότητα στη γη και έτσι είναι κατοικήσιμη η Γη. «Βοηθά να έχει καλές θερμοκρασίες, όμως αυτή η ισορροπία είναι ευαίσθητη και αυτή τη στιγμή έχει διαταραχθεί γιατί έχει αυξηθεί η συγκέντρωση του διοξειδίου του άνθρακα. Η αύξησή του οδηγεί σε αύξηση της θερμοκρασίας» είπε, ενώ σχετικά με τα κλιματικά μοντέλα τόνισε ότι έχουν βελτιωθεί στο πέρασμα των ετών, γιατί έχουν βελτιωθεί και τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται και η υπολογιστική ικανότητα οπότε θεωρούνται αξιόπιστα.»

Εδώ να πούμε κι εμείς ότι, ακόμη κι αν το διοξείδιο του άνθρακα που εκλύεται από τις δραστηριότητες του ανθρώπου δεν επηρεάζει και πολύ το κλίμα της Γης, η σύσταση του αέρα που διαμορφώνεται από τους υπόλοιπους ρύπους της καύσης των υδρογονανθράκων ειδικά στις πόλεις, είναι σημαντικά πολύ αρνητικός παράγοντας για την ανθρώπινη υγεία.

Με τους λεγόμενους οικολογικούς ή πράσινους νόμους στην εποχή μας πια περιβαλλοντικούς νόμους, που θα

μπορούσε εύκολα νομίζουμε να υιοθετεί και να εφαρμόζει η κάθε χώρα ενστερνιζόμενη τις επιστημονικές εκκλήσεις για το περιβάλλον ή και υποχρεωμένη από διεθνείς οργανισμούς που ανήκει όπως οι διακυβερνητικοί οργανισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα κράτη μέλη της, θα μπορούσε κάτι το πολύ θετικό και ελπιδοφόρο να αρχίσει να ξημερώνει για το Γήινο οικοσύστημα.

Ακόμη οι οικονομίες και η επιβίωση των ανθρώπινων κοινωνιών μας όπως είναι στη σύγχρονη εποχή, είναι άμεσα και στενά συνδεδεμένες με τη βιοποικιλότητα, το κλίμα και την οικολογική ισορροπία σε ολόκληρο τον πλανήτη.

Επιπλέον πέραν του προβλήματος στο παγκόσμιο κλίμα από την έκλυση διοξειδίου του άνθρακα στην ατμόσφαιρα κατά την καύση των ορυκτών καυσίμων για την παραγωγή ενέργειας, τα ορυκτά καύσιμα στον πλανήτη είναι φανερά και πεπερασμένα.

Αν συνεχίσουμε έτσι, κάποτε θα εξαντληθούν.

Ενώ οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας είναι εσαεί ανανεώσιμες.

Για αυτούς τους λόγους φαίνεται ότι οι οικονομίες και η επιβίωση των ανθρώπινων κοινωνιών όπως είναι στη σύγχρονη εποχή, τουλάχιστον μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, είναι στενά συνδεδεμένες και με τη στροφή που επιτρέπει η τεχνολογία, προς τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Μιας τεχνολογίας που μάλλον ήδη εξελίσσεται αρκετά καινοτόμα, που κι όμως χρειάζεται πολύ ακόμη να εξελιχθεί κατά αυτόν τον τρόπο, με σκοπό να συμπεριλάβει τόσο τις περιβαλλοντικές ανάγκες μας, όσο και τις ενεργειακές.

Ακόμη οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας μπορούν όταν δεν δίνουν άμεσα για κατανάλωση την ηλεκτρική ενέργεια που παράγουν, να δημιουργούν ηλεκτρόλυση τού νερού.

Στη συνέχεια θεωρητικώς μέσω της ηλεκτρόλυσης του νερού, αφενός μεν να παράγεται και να συγκεντρώνεται σε ειδικές αποθηκευτικές κυψέλες το λεγόμενο πράσινο υδρογόνο (H_2), αφετέρου δε ως επιπλέον όφελος πάντα με την ηλεκτρόλυση του νερού, να παράγεται και οξυγόνο (O_2).

Έτσι να εμπλουτίζεται και με αυτό η ατμόσφαιρα.

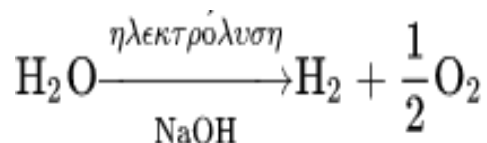
Γενικά χρειάζεται πολύ να βρεθούν εφαρμόσιμες λύσεις, για την αποθήκευση τής ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές, όταν ειδικά αυτή δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί άμεσα και ως εκ τούτου, περισσεύει και χάνεται.

Ηλεκτρόλυση (λύση δια του ηλεκτρισμού) ονομάζεται η διαδικασία τής διάσπασης μιας ουσίας, με τη βοήθεια του ηλεκτρικού ρεύματος.

Η ηλεκτρόλυση του νερού κάνει ουσιαστικά τη διάσπαση του νερού (H_2O), σε Υδρογόνο (H_2) και $\frac{1}{2}$ Οξυγόνο (O_2).

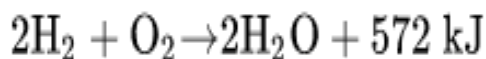
Ένα ηλεκτρικό ρεύμα χαμηλής τάσης περνά μέσω αραιού διαλύματος υδροξειδίου του νατρίου ($NaOH$) και οπότε, αέριο οξυγόνο (O_2) εκλύεται στην άνοδο και αέριο υδρογόνο (H_2) σχηματίζεται στην κάθοδο.

Η συνολική στοιχειομετρική εξίσωση της αντίδρασης εκφράζεται ως ακολούθως:

Το υδρογόνο δε, είναι πολύ σημαντικό για τον πλανήτη, επειδή ακριβώς δίνει με τη χρήση του ενέργεια με μηδενικούς ρύπους για το περιβάλλον, τόσο άνθρακα, όσο και οποιουσδήποτε άλλους.

Κατά την καύση του παράγεται μόνο ενέργεια, νερό και καθόλου ρύποι.

Ακόμη το υδρογόνο (H_2) έχει την υψηλότερη αναλογία ενέργειας προς βάρος, από όλα τα καύσιμα.

Ένα (1) kg υδρογόνου (H_2) κατά την καύση του, παράγει 119.972kJ ενέργειας.

Ένα (1) kg υδρογόνου περιέχει την ίδια ποσότητα ενέργειας με 2,1kg φυσικού αερίου, ή 2,8kg βενζίνης.

Επίσης το υδρογόνο μπορεί να αποτελέσει το προϊόν ηλεκτρόλυσης μίας πολυπληθέστατης χημικής ένωσης στη Γη, μπορούμε να πούμε ακόμη και άφθονης ή καλύτερα ανανεώσιμης, ανακυκλώσιμης από τη φύση, του νερού (H_2O).

Πρόσφατο άρθρο στον ελληνικό τύπο αναφέρει ότι το υδρογόνο ως προϊόν ηλεκτρόλυσης, μπορεί να παράγεται με κάποια μέθοδο απευθείας και από το θαλασσινό νερό.

8 Η ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΤΟΥ ΧΑΡΒΑΡΝΤ ΠΕΤΡΟΥ ΚΟΥΤΡΑΚΗ ΣΕ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟ ΚΑΙ ΜΕ ΆΛΛΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑΣ

Ακόμη σε συνέντευξη του κου Πέτρου Κουτράκη, καθηγητή Περιβαλλοντικών Επιστημών και διευθυντή του Κέντρου Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης Κλιματικής Αλλαγής και Ενέργειας στο Πανεπιστήμιο του Χάρβαρντ, στη δημοσιογράφο κα Τασούλα Επτακοίλη και την Κυριακάτικη εφημερίδα της Καθημερινής στις 10/04/2022, αναφέρεται μεταξύ άλλων:

- «Μπορεί να αλλάξει ο τρόπος που παράγουμε ενέργεια;»
- «Απώτερος στόχος είναι η χρήση ηλιακής ή αιολικής ενέργειας για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία θα χρησιμοποιείται για την παραγωγή πράσινου υδρογόνου μέσω ηλεκτρόλυσης.

Στη συνέχεια το υδρογόνο θα αντιδρά με το διοξείδιο του άνθρακα από την ατμόσφαιρα, για να παράγει πράσινους υδρογονάνθρακες, τα «eFuels».

Υπάρχουν ήδη εργοστάσια στα οποία γίνονται δοκιμές (π.χ. στη Χιλή).

Δεν ξέρω πόσος χρόνος θα απαιτηθεί ώστε αυτή η τεχνολογία να παράγει πράσινα καύσιμα σε ανταγωνιστικές τιμές και μεγάλες ποσότητες που θα καλύπτουν την παγκόσμια ζήτηση.

Το πλεονέκτημα των πράσινων υδρογονανθράκων είναι ότι καθιστούν δυνατή την αποφυγή της απευθείας χρήσης υδρογόνου, το οποίο είναι εύφλεκτο και δύσκολο να αποθηκευτεί.»

Ακόμη να αναφέρουμε για το υδρογόνο, ότι σήμερα υπάρχουν ελάχιστα αυτοκίνητα κυψελών καυσίμου στην αγορά.

Κυψέλες καυσίμου μπορούν να χαρακτηριστούν τα κέντρα ενός συστήματος, το οποίο χρησιμοποιεί το υδρογόνο ως καύσιμο και αναλαμβάνουν τη μετατροπή του καυσίμου σε χρήσιμη ηλεκτρική ενέργεια.

Το ότι υπάρχουν ελάχιστα αυτοκίνητα κυψελών καυσίμου, σημαίνει πρακτικά ότι το κέρδος για εταιρείες παραγωγής και καταστήματα πώλησης υδρογόνου είναι πολύ περιορισμένο και άρα η τιμή του στον καταναλωτή θα φθάσει να είναι αρκετά υψηλή.

Επίσης ότι και πολλά να ήταν τα αυτοκίνητα και άρα το κέρδος από την πώληση υδρογόνου σε αυτά μεγαλύτερο, δεν υπάρχει επιπλέον και η υποδομή ανεφοδιασμού τους.

Η υποδομή ανεφοδιασμού με υδρογόνο των μελλοντικών αυτοκινήτων κυψελών καυσίμου θα πρέπει να αναπτυχθεί με επιπλέον κόστος, το οποίο λογικά θα μετακυλιστεί έστω σε ένα βαθμό, στις τιμές καταναλωτή.

Και αυτά τα δύο πρακτικά προβλήματα για το υδρογόνο πέραν του ότι είναι πολύ εύφλεκτο και δύσκολο να αποθηκευτεί, που μεταφράζονται σε επιπλέον κόστος στις τιμές καταναλωτή· τόσο δηλαδή το πρόβλημα του ελάχιστου πλήθους που υπάρχει από αυτοκίνητα κυψελών καυσίμου, όσο και της μη ύπαρξης υποδομής ανεφοδιασμού τους με υδρο-

γόνο· παρακάμπτονται από τους λεγόμενους πράσινους υδρογονάνθρακες (e-fuels), που αναφέρθηκε ο καθηγητής κ. Πέτρος Κουτράκης.

Αυτό επειδή μπορεί η διάθεσή τους να γίνεται από τις ήδη υπάρχουσες υποδομές για τα συμβατικά καύσιμα και δεν χρειάζεται επιπλέον καθόλου μετατροπή των κινητήρων εσωτερικής καύσης.

Μετατροπή δηλαδή των κινητήρων των συμβατικών αυτοκινήτων.

Οι πράσινοι υδρογονάνθρακες (e-fuels) είναι χημικά πανομοιότυποι με τη συμβατική βενζίνη, το ντίζελ ή την κηροζίνη.

Για τους λεγόμενους πράσινους υδρογονάνθρακες (e-fuels) που μπορούν να είναι μία λύση, αναφέρει μεταξύ άλλων άρθρο της ιστοσελίδας <https://gr.boell.org> και να πούμε ότι μιλάει για τη σημερινή κατάσταση και στη διαθεσιμότητα:

«Για την παραγωγή ηλεκτρικών καυσίμων πραγματοποιείται πρώτα ηλεκτρόλυση: το νερό διασπάται -όπως προαναφέρθηκε- σε υδρογόνο και οξυγόνο.

Με την προσθήκη διοξειδίου του άνθρακα παράγεται μεθάνιο και στη συνέχεια, χρησιμοποιούνται περαιτέρω χημικές διεργασίες για την απόκτηση των επιθυμητών καυσίμων.

Τα καύσιμα αυτά είναι χημικά πανομοιότυπα με τη συμβατική βενζίνη, το ντίζελ ή την κηροζίνη, και αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο προωθούνται από εκείνους που θέλουν να παραμείνουν στους κινητήρες εσωτερικής καύσης.

Υπάρχει μόνο μία παγίδα: η παραγωγή «πράσινων» ηλεκτρικών καυσίμων απαιτεί πολλή καθαρή ηλεκτρική ενέργεια.

Έτσι, είναι πολύ πιο αποδοτικό να χρησιμοποιείται αυτή η ενέργεια απευθείας, για παράδειγμα, σε μια ηλεκτρική μονάδα κίνησης με μπαταρία.

Η πολύπλοκη διαδικασία παραγωγής και η χαμηλή διαθεσιμότητα καθιστούν τα ηλεκτρικά καύσιμα πολύ ακριβά.

Επί του παρόντος, ένα λίτρο ηλεκτρικών καυσίμων κοστίζει 4,50 ευρώ!»

Το θέμα είναι αρκετά σύνθετο επειδή ίσως δεν είναι και τόσο εύκολο να βρεθούν οι σπάνιες Γαίες, που χρειάζονται για να κατασκευασθούν σε τόσο μεγάλη κλίμακα μπαταρίες αμιγώς ηλεκτρικών αυτοκινήτων.

Σπάνιες Γαίες καλούνται στη χημεία τα μέταλλα (χημικά στοιχεία) τα οξείδια των οποίων είναι γαιώδους μορφής και κλήθηκαν έτσι, λόγω της θεωρούμενης σπανιότητάς τους όταν πρωτοανακαλύφθηκαν.

Κι αν είναι συνεχίζουμε, πολύ πιο αποδοτικό η ενέργεια που χρειάζεται για τη δημιουργία των πράσινων υδρογονανθράκων, να χρησιμοποιείται απευθείας για παράδειγμα σε μια ηλεκτρική μονάδα κίνησης με μπαταρία.

Ακόμη δεν κατάφερα να βρω ψάχνοντας στο διαδίκτυο, κάτι σχετικό και με το αν ένα λίτρο ηλεκτρικών καυσίμων (e-fuels), αποδίδει το ίδιο χιλιομετρικά με ένα λίτρο συμβατικής βενζίνης, σε παρόμοιο αυτοκίνητο, όμως για να είναι χημικά πανομοιότυπα με αυτήν, μάλλον πως θα έχουν και την ίδια χιλιομετρική απόδοση.

Επίσης συμπληρωματικά να πούμε ότι άρθρο της ιστοσελίδας <https://www.caroto.gr>, αναφέρει μεταξύ άλλων:

«Δεν είναι μόνο τα αυτοκίνητα που θα ωφεληθούν από συνθετικά καύσιμα (e-fuels), (τα οποία μπορούν να αποτελούν ένα μεγάλο ποσοστό με τα τωρινά), που θα εκπέμπουν λιγότερους ρύπους.

Για παράδειγμα τα αεροπλάνα, δεν μπορούν να γίνουν ποτέ ηλεκτρικά με μπαταρίες.

Συνθετικά καύσιμα αντί για κηροζίνη, θα ωφελούσε σημαντικά το περιβάλλον, μειώνοντας χιλιάδες τόνους CO₂ που εκπέμπονται καθημερινά.»

Συνεχίζουμε και πάλι με την συνέντευξη του καθηγητή του πανεπιστημίου του Χάρβαρντ του Πέτρου Κουτράκη, στη δημοσιογράφο κα Τασούλα Επτακοίλη που αναφερθήκαμε προηγουμένως:

- «Τα ηλεκτρικά αυτοκίνητα και γενικά η χρήση μπαταριών μπορούν να λύσουν το πρόβλημα της ενεργειακής κρίσης;»
- «Όχι. Η παραγωγή μπαταριών δημιουργεί σοβαρά περιβαλλοντικά προβλήματα.

Επιπλέον, η Κίνα παράγει μεγάλο μέρος του λιθίου και δεν θέλουμε να εξαρτιόμαστε από ένα ακόμη αυταρχικό καθεστώς.

Τέλος, οι χώρες στις οποίες η διείσδυση των ηλεκτρικών αυτοκινήτων είναι σχετικά υψηλή, με ποσοστά 2%-4% του επιβατικού στόλου τους, έχουν προβλήματα με το δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας.

Υπάρχουν περισσότερα από ένα δισεκατομμύριο επιβατικά αυτοκίνητα σε όλο τον κόσμο.

Είναι αδύνατο να κατασκευαστούν μπαταρίες για όλα και να τους παρασχεθεί ηλεκτρική ενέργεια.»

– «Η ενεργειακή ασφάλεια είναι προϋπόθεση και για την εθνική ασφάλεια μιας χώρας;»

– «Φυσικά. Όσα συμβαίνουν τον τελευταίο καιρό το αποδεικνύουν.

Το γεγονός ότι η συντριπτική πλειονότητα των ορυκτών καυσίμων παράγεται από χώρες με μη δημοκρατικά καθεστώτα είναι πολύ ανησυχητικό.

Βέβαια η συχνή συνύπαρξη ορυκτών καυσίμων και αυταρχισμού δεν είναι τυχαία, αλλά αυτό είναι θέμα για μια άλλη συζήτηση.»

Εδώ ίσως για το τελευταίο, ο καθηγητής υπονοεί, πως δεδομένου της συσσώρευσης του πλούτου που δημιουργούν στα καθεστώτα τα ορυκτά καύσιμα, γεννιέται και η υπέρμετρη δύναμη που παράγει τον αυταρχισμό τους.

Με λίγα λόγια παράγεται η δύναμη του καθεστώτος που δεν στηρίζεται στον λαό της και εκείνο που θεωρεί ότι θα πρέπει να γίνεται για την κάθε περίπτωση η πλειονότητά του, αλλά στις υπέρμετρες οικονομικές απολαβές εκείνων που κυβερνούν.

Και τα λεγόμενα όμως δημοκρατικά κράτη, φαίνεται ότι σε τούτον τον τομέα των ορυκτών καυσίμων, δεν πάνε πίσω.

Για να ελέγχουν τα ορυκτά καύσιμα εκείνων των κρατών που τα έχουν, κάνουν μέχρι και πολέμους.

Απλά για να δικαιολογήσουν εκείνα τους πολέμους τους, προτάσσουν συνήθως δημοκρατικούς και ανθρωπιστικούς λόγους.

Η πρώτη προτεραιότητα στη συντριπτική πλειονότητα των κρατών της εποχή μας είναι το οικονομικό τους συμφέρον, με ότι αυτό κι αν συνεπάγεται για την κουλτούρα και των πολιτών τους και τον τρόπο ζωής που προτείνουν ακολουθώντας στην καθημερινότητά τους.

Όσα κράτη μπορούν κάνουν για τα οικονομικά τους συμφέροντα ακόμη και πολέμους, που όσα άλλα κράτη χρειάζονται για να τα εξυπηρετήσουν σε αυτούς, να εξυπηρετήσουν δηλαδή εκείνα τα κράτη στους επιθετικούς τους πολέμους, τους επιβάλλονται με την Pax Romana τους, δηλαδή με τη Ρωμαϊκή τους Ειρήνη.

Φανερά εξαιτίας των οικονομικών συμφερόντων των κρατών, γίνεται η συντριπτική πλειονότητα των διεθνών εγκλημάτων τους, αν όχι όλων.

Αν όχι όλων, επειδή για παράδειγμα, υπάρχουν ακόμη και στην εποχή μας και θρησκευτικοί λόγοι, που εκείνα διαπράττονται.

Κυρίαρχες ειδήσεις συνεχίζουμε για να κατανοήσετε το πνεύμα της συζήτησης στη δημοσιογραφική επικαιρότητα την εποχή της συνέντευξης, ήταν ο επιθετικός πόλεμος που κήρυξε η Ρωσία στην Ουκρανία καθώς και η ενεργειακή εξάρτηση της Ευρώπης με ότι μπορεί τούτο να σημαίνει από ένα κράτος όχι ακόμη αρκετά δημοκρατικό, όπως θεωρείτε έως τώρα όχι νομίζουμε αδίκως από την πλειονότητα του δυτικού κόσμου η Ρωσία.

Η Ρωσία όμως θα πρέπει να αναφερθεί ότι είναι μία χώρα με εκλεγμένη από το λαό της κυβέρνηση και μάλιστα με πάρα πολύ υψηλά ποσοστά.

Ο Βλαντιμίρ Πούτιν κέρδισε τις προεδρικές εκλογές του 2018, λαμβάνοντας άνω του 76% των ψήφων.

Ο Βλαντιμίρ Πούτιν όμως βρίσκεται ήδη στην εξουσία τα τελευταία περίπου 24 χρόνια -από το 2000- και αυτό σίγουρα δεν λειτουργεί υπέρ των δημοκρατικών θεσμών.

Και βέβαια το καθεστώς του έχει φροντίσει για την αποτροπή οποιουδήποτε δυνάμει ικανού αντιπάλου να τον νικήσει εκλογικά, με τρόπους ακόμη και ανεξιχνίαστων για τον δυτικό κόσμο δολοφονιών, δολοφονιών δηλαδή χωρίς να μιλάμε καθόλου μα καθόλου συνωμοσιολογικά.

Επίσης η επέμβαση των αρχών της Ρωσίας σε θεμελιώδη δικαιώματα και ελευθερίες των πολιτών της, όπως το να μπορούν να διαδηλώσουν για κάποια καίρια θέματα που τους απασχολούν, είναι πολύ συχνές και επισύρουν αυστηρότατες ποινές, όταν οι διαδηλώσεις αυτές θεωρείται ότι βλάπτουν ακόμη και μόνο το κύρος της.

Επιπλέον να αναφέρουμε ότι οι ενεργειακές επιλογές που γίνονται στον πλανήτη, εξαρτιόνται πολύ από την εξέλιξη της τεχνολογίας και αυτή είναι εξαιρετικά ρευστή και με πολλές δυνατότητες στην εποχή μας.

Για την απευθείας ηλεκτροκίνηση όπως γράψαμε, δεν υπάρχει επαρκές δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας σήμερα.

Όμως παρατηρούμε ότι πολύ μεγάλες εταιρείες ενέργειας επενδύουν πολλά χρήματα, σε ότι χρειάζεται για να δημιουργηθούν πολλοί τουλάχιστον στην Ελλάδα, σταθμοί επαναφόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων.

Ακόμη οι μεγάλες αυτοκινητοβιομηχανίες επενδύουν πολύ στην καινούργια τεχνολογία των ηλεκτρικών αυτοκινήτων και γενικά στα ηλεκτρικά αυτοκίνητα.

Αυτό έχει να κάνει κυρίως επειδή είναι πολύ πιο αποδοτικό όπως αναφέρθηκε, η ενέργεια που χρειάζεται για τη δη-

μιουργία των πράσινων υδρογονανθράκων, να χρησιμοποιείται απευθείας σε μια ηλεκτρική μονάδα κίνησης με μπαταρία.

Σε είδηση στις 26/09/2022 στο «auto moto» αναφέρεται χαρακτηριστικά:

«Η Volkswagen θεωρεί ότι η τεχνολογία αυτή (αυτοκινήτων υδρογόνου) δεν έχει μέλλον στον χώρο του αυτοκινήτου, κυρίως επειδή ένα ηλεκτρικό όχημα κυψελών καυσίμου καταναλώνει τρεις φορές περισσότερη ενέργεια από ένα ηλεκτρικό αυτοκίνητο μπαταρίας».

Ακόμη οι μπαταρίες που αποθηκεύουν την ηλεκτρική ενέργεια συνεχώς εξελίσσονται και μερικές φορές με πολύ πρωτότυπες ιδέες, όπως για παράδειγμα η πρώτη τους ύλη να είναι ακόμη και η άμμος.

Επίσης πρόσφατο άρθρο στον ελληνικό τύπο αναφέρει ότι μπορεί να μην είναι και τόσο σπάνιες οι αποκαλούμενες σπάνιες γαίες και να επαρκούν για τις μελλοντικές ανάγκες της Γης στην κατασκευή μπαταριών.

Ακόμη να πούμε ότι και η τεχνολογία των ηλεκτροκινητήρων, φαίνεται ότι θα κάνει άλματα, όσον αφορά στην απόδοσή τους και τα υλικά που θα χρησιμοποιούν.

Ήδη ένας 17 χρονών έφηβος, πρόσφατη είδηση στην Ελλάδα στις 17/08/2022 από την ιστοσελίδα <https://www.caranddriver.gr>, έκανε μία πολύ σημαντική ανακάλυψη για αυτούς:

«Ο Robert Sansone από το Fort Pierce της Φλόριντα, πήρε το πρώτο βραβείο της Regeneron International Science and Engineering Fair για το 2022 (Διεθνής Έκθεση Επιστήμης

και Μηχανικής), αξίας περίπου 74.000 ευρώ, για τον ηλεκτροκινητήρα σύγχρονης απροθυμίας που κατασκεύασε.

Η δήλωση του 17χρονου:

«Τα υλικά σπάνιων γαιών στους υπάρχοντες ηλεκτρικούς κινητήρες είναι ένας σημαντικός παράγοντας που υπονομεύει τη βιωσιμότητα των ηλεκτρικών οχημάτων».

«Το να δω την ημέρα που τα EV θα είναι πλήρως βιώσιμα χάρη στη βοήθεια του καινοτόμου σχεδιασμού του κινητήρα μου, θα ήταν ένα όνειρο που έγινε πραγματικότητα».

Όλα αυτά τα επιπλέον δεδομένα για το υδρογόνο και τα ηλεκτρικά αυτοκίνητα, τα αναφέρουμε φυσικά επειδή έχουμε τη σχετική ασφάλεια της απόστασης του χρόνου που πέρασε, από την πολύ σπουδαία και πολύ χρήσιμη συνέντευξη του Καθηγητή κου Πέτρου Κουτράκη, όπου και συνεχίζουμε να αναφερόμαστε σε εκείνη τόσο μέχρι το τέλος του κεφαλαίου που διαβάζετε όσο και παρακάτω στο βιβλίο, αναδημοσιεύοντας τις απόψεις του.

– «Τι είδους ενεργειακό χαρτοφυλάκιο μπορεί να αναπτύξει η Ελλάδα;»

– «Κατά τη διάρκεια της επερχόμενης ενεργειακής επανάστασης θα δούμε μεταβάσεις στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, των μεταφορών και της μεταποίησης, οι οποίες θα δημιουργήσουν πολλές ευκαιρίες.

Η Ελλάδα δεν έχει υδρογονάνθρακες, ουράνιο, πολύτιμα μέταλλα ή σπάνιες γαίες, αλλά διαθέτει ήλιο και άνεμο, καθώς και άριστα εκπαιδευμένους επιστήμονες και μηχανικούς και δημιουργικούς επιχειρηματίες.

Και το πιο σημαντικό: οι νέες τεχνολογίες δεν θα απαιτούν υπέρογκα κεφάλαια, άρα οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις θα μπορούν να γίνουν κατασκευαστές ή παραγωγοί.

Πρέπει να αρπάξουμε την ευκαιρία την ώρα που οι άνεμοι των ενεργειακών πολιτικών και των δυνάμεων της αγοράς θα είναι ευνοϊκοί.

Να εκπαιδεύσουμε άμεσα τη νέα γενιά μηχανικών και τεχνικών.»

– «Συμμερίζετε την αισιοδοξία για τα υποθαλάσσια κοιτάσματα φυσικού αερίου και πετρελαίου στη χώρα μας;»

– «Πράγματι υπάρχει έντονο ενδιαφέρον γι' αυτά, ωστόσο δεν γνωρίζουμε τις ακριβείς ποσότητες και αν είναι κερδοφόρα, μια και βρίσκονται σε πολύ μεγάλα βάθη.

Η ζήτηση ορυκτών καυσίμων αναμένεται να μειωθεί τη δεκαετία 2040-2050, άρα και οι τιμές τους.

Γι' αυτόν τον λόγο τα καύσιμα με υψηλό κόστος παραγωγής όπως τα ελληνικά, δεν θα είναι ανταγωνιστικά.

Η αγορά θα επικεντρωθεί στο φυσικό αέριο με χαμηλό κόστος παραγωγής, όπως αυτό από τη Ρωσία και το Κατάρ.

Οι εταιρείες που θα μπορούσαν να ενδιαφέρονται για το ελληνικό φυσικό αέριο το γνωρίζουν αυτό.

Υπάρχει μια πλάνη ότι η τρέχουσα ενεργειακή κρίση θα αυξήσει το ενδιαφέρον για νέες επενδύσεις εξόρυξης πετρελαίου και φυσικού αερίου, ακόμη και σε μέρη με δύσκολη πρόσβαση.

Ωστόσο το αντεπιχείρημα είναι ότι η ίδια κρίση θα μας απομακρύνει από τα ορυκτά καύσιμα και ότι οι εταιρείες ενδέχεται να αποφύγουν επενδύσεις υψηλού κόστους και ρίσκου.

Ας λάβουμε υπόψη μας ότι λόγω του βάθους των κοιτασμάτων θα πρέπει να εμπλακούν εταιρείες με μεγάλη τεχνογνωσία και τεχνολογία, οι οποίες θα επενδύσουν τεράστια χρηματικά ποσά.

Ως εκ τούτου η ελληνική κυβέρνηση θα βρίσκεται στο έλεος μικρού αριθμού πολυεθνικών, με τις οποίες θα είναι δύσκολο να διαπραγματευθεί συμφέρουσες τιμές.

Τέλος υπάρχουν άλλα δύο προβλήματα: τα κοιτάσματα θα διαιωνίζουν τις εντάσεις μεταξύ Τουρκίας και Ελλάδας και πολλά από τα έσοδα θα δαπανώνται για στρατιωτικούς εξοπλισμούς και η υπεράκτια εξόρυξη ορυκτών καυσίμων ενδέχεται να έχει δυσμενείς περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

Θυμηθείτε το ατύχημα της BP το 2010 στον Κόλπο του Μεξικού.

Ένα τέτοιο ατύχημα σε κλειστές θάλασσες, όπως το Αιγαίο, μπορεί να ρυπάνει τις ακτές και να πλήξει τον τουρισμό, την αλιεία κ.λπ.»

9 ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ

Συνεχίζοντας να πούμε ότι γράφουμε για πράσινο υδρογόνο ή αλλιώς ανανεώσιμο υδρογόνο, γιατί υπάρχουν ανάλογα με το τι ρύπους άνθρακα εκλύονται κατά την παραγωγή του και το γκρι και το μπλε υδρογόνο, που παράγονται από ορυκτά καύσιμα.

Πράσινο υδρογόνο που είναι και το πιο επιθυμητό, έχουμε όταν οι ρύποι άνθρακα που εκλύονται κατά την παραγωγή του είναι μηδενικοί.

Σήμερα όμως ακόμη και μόνο η παραγωγή πράσινου υδρογόνου για ενέργεια, δεν είναι ανταγωνιστική σε κόστος, έναντι της εξόρυξης ορυκτών καυσίμων για τον ίδιο λόγο.

Πόσο μάλλον των πράσινων υδρογονανθράκων (e-fuels) που αναφέρθηκαν προηγουμένως και που χρειάζονται επιπλέον και αρκετά πιο περίπλοκη διαδικασία για να παραχθούν και πάντα κατόπιν της παραγωγής υδρογόνου (H_2).

Ωστόσο η τεχνολογία εξελίσσεται και εκτιμάται ότι έως το 2030, θα μπορέσει για το πράσινο υδρογόνο ίσως κάπως η παραγωγή σε κόστος, να γίνει ανταγωνιστική.

Παράλληλα θα εξελίσσεται και η τεχνολογία για την απομείωση του κόστους των πράσινων υδρογονανθράκων (e-fuels).

Το περιβαλλοντικό όφελος όμως, όσο κι αν παραμένει αρκετά υψηλό το κόστος παραγωγής υδρογόνου, είναι πολύ μεγάλο.

Είναι τόσο μεγάλο, που εκτιμούμε ότι θα πρέπει ακόμη κι έτσι, να βρεθεί μία βιώσιμη εναλλακτική οικονομική λύση από τα κράτη για τους πολίτες.

Ίσως για παράδειγμα κάποια επιδότηση προσαρμοσμένη σε αυτό το αρκετά υψηλό κόστος, που όσο όμως θα περνάει ο καιρός, τόσο επειδή η πηγή ενέργειας είναι ανανεώσιμη όσο κι επειδή η τεχνολογία θα εξακολουθεί να εξελίσσεται, συνεχώς θα απομειώνεται.

Αναφερόμαστε και σε κόστη των προτεινόμενων οικολογικών λύσεων, επειδή για τις όποιες άμεσες περιβαλλοντολογικές λύσεις, δεν αρκούν μόνο οι καλές προθέσεις που η πλειονότητα των ανθρώπων ειδικά οι νεαροί και οι νεαρές μας, τις έχουν ήδη.

Υπάρχουν και πρακτικά προβλήματα για την εφαρμογή τους, που θα πρέπει να ξεπεραστούν με επιτυχία.

Αυτός είναι ο κύριος λόγος και όχι επειδή δεν καταλαβαίνουμε το πραγματικά αποκρουστικό φαινόμενο της εποχής μας, να έχει σημασία μόνο ότι αποφέρει οικονομικό κέρδος.

Άγρυπνοι, υπομονετικοί, επίμονοι και ακούραστοι σύμμαχοι μας για αυτό, για τη λύση δηλαδή και των πρακτικών προβλημάτων που προκύπτουν από την εφαρμογή των προτεινόμενων οικολογικών λύσεων, ήταν ανέκαθεν και εξακολουθούν να είναι η επιστήμη και η τεχνολογία.

Η ανθρωπότητα φανερά χρωστάει πολλά στους επιστήμονές της, θεωρητικούς και εφαρμοσμένους, καθώς και στους δασκάλους τους και θα εξακολουθεί να χρωστάει.

Επισημαίνουμε ακόμη ότι απαράβατα θα πρέπει όπου εφαρμόζονται οι και κατά τη γνώμη μας για τη σύγχρονη εποχή πολύ χρήσιμες για τον πλανήτη ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, απαραίτητες τουλάχιστον με την έννοια ότι τα αποθέματα της Γης σε πετρέλαιο και

φυσικό αέριο είναι πεπερασμένα ενώ οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας είναι εσαεί ανανεώσιμες, να εφαρμόζονται σεβόμενες πλήρως τόσο το ευρύτερο περιβάλλον όσο όμως και το τοπικό.

Είναι αποδεδειγμένο με πολλές έρευνες ότι η διάνοιξη δρόμων σε μέρη που δεν έχει φτάσει ακόμη ο πολιτισμός, η τοποθέτηση εκεί ανεμογεννητριών καθώς και ο θόρυβος που κάνουν αυτές όταν λειτουργούν, επηρεάζουν τοπικά τα ενδιαιτήματα.

Δηλαδή επηρεάζουν τοπικά το φυσικό περιβάλλον που ζουν και αναπαράγονται τα είδη.

Συνάμα αυτή η διαδικασία επηρεάζει με τη σειρά της τη βιοποικιλότητα.

Ως βιοποικιλότητα ορίζεται η ποικιλία των έμβιων οντοτήτων στον πλανήτη Γη.

Περιλαμβάνει το πλήθος των ειδών, τη γενετική ποικιλότητα και την αλληλεπίδραση όλων αυτών των μορφών ζωής, μέσα στα σύνθετα οικοσυστήματα.

Η διατήρηση δε της βιοποικιλότητας είναι πολύ σημαντικός δείκτης για την οικολογική ισορροπία του πλανήτη μας.

Αυτό συμβαίνει επειδή όλοι οι ζωντανοί οργανισμοί αλληλοεπιδρούν και ζούνε αλληλένδετα και αλληλεξαρτώμενα τόσο μεταξύ τους, όσο και με το περιβάλλον τους.

Αναφέρεται σε άρθρο στην ιστοσελίδα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου γιατί είναι τόσο σημαντική για τον άνθρωπο αλλά και όλα τα έμβια όντα, η βιοποικιλότητα:

«Τα υγιή οικοσυστήματά μας παρέχουν πολλά στοιχεία ζωτικής σημασίας που θεωρούμε δεδομένα.

Τα φυτά μετατρέπουν την ενέργεια του ήλιου, καθιστώντας την διαθέσιμη σε άλλες μορφές ζωής.

Τα βακτήρια και άλλοι ζωντανοί οργανισμοί διασπούν την οργανική ύλη σε θρεπτικά στοιχεία, παρέχοντας στα φυτά υγιές έδαφος για να αναπτυχθούν.

Οι επικονιαστές είναι απαραίτητοι στην αναπαραγωγή των φυτών, εξασφαλίζοντας παράλληλα την παραγωγή των τροφίμων μας.

Τα φυτά και οι ωκεανοί αποτελούν σημαντικές δεξαμενές άνθρακα.

Επίσης ο κύκλος του νερού, βασίζεται σε μεγάλο βαθμό, στους ζωντανούς οργανισμούς.

Με λίγα λόγια η βιοποικιλότητα μας παρέχει καθαρό αέρα, φρέσκο νερό, έδαφος καλής ποιότητας και επιτρέπει την επικοινωνία των καλλιεργειών μας.

Μας βοηθά να καταπολεμήσουμε και να προσαρμοστούμε στην κλιματική αλλαγή, αλλά και να μειώσουμε τις δυσμενείς επιπτώσεις των φυσικών κινδύνων.

Δεδομένου ότι οι ζωντανοί οργανισμοί αλληλοεπιδρούν στα δυναμικά οικοσυστήματα, η εξαφάνιση ενός είδους μπορεί να έχει σημαντικές επιπτώσεις στην τροφική αλυσίδα.

Είναι αδύνατο να γνωρίζουμε τις ακριβείς επιπτώσεις των μαζικών εξαφανίσεων για τον άνθρωπο, αλλά γνωρίζουμε ότι η ποικιλομορφία της φύσης, μας επιτρέπει προς το παρόν να αναπτυχθούμε.»

10 ΆΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Ακόμη να αναφέρουμε ότι εκτός από την προσαρμογή τού σύγχρονου ανθρώπου και των αναγκών του στο φυσικό περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή, χρειάζεται και η κοινωνικοοικονομική προσαρμογή του στο συνεχώς εξελισσόμενο κοινωνικό περιβάλλον του, όπως αυτό διαμορφώνεται τουλάχιστον κατά τόπους.

Ουσιαστικά χρειάζεται και η τεχνολογική προσαρμογή του στις ανάγκες της σύγχρονης κοινωνίας, κυρίως με την αφιέρωση χρόνου για την εξοικείωσή του στις νέες τεχνολογίες και τάσεις, που έχουν τον αντίκτυπό τους τόσο στην εύρεση εργασίας, όσο και στην υπόλοιπη ζωή του.

Στη ζωή του δηλαδή γενικά ως πολίτης μιας χώρας ηλεκτρονικά εξελισσόμενης και εξαρτώμενης, τουλάχιστον στην ηλεκτρονική της διακυβέρνηση.

Επίσης όμως θα πρέπει συνάμα και να μπορεί να βρίσκει με αυτήν την τεχνολογική προσαρμογή του όσο το δυνατόν περισσότερο ελεύθερο χρόνο για τη δική του κυρίως σκέψη και έκφραση, προκειμένου να εξακολουθεί να διατηρεί σε ισορροπία την κοινωνική, τη σωματική και την πνευματική του υγεία, στη σύγχρονη πάντα εποχή.

Δυστυχώς ο ψηφιακός κόσμος όσα οφέλη και να παρέχει με την πληροφόρησή του σε χρήσιμες για τη ζωή του ανθρώπου πληροφορίες, τον βομβαρδίζει συνάμα και με πολλές άλλες ψηφιακές δυνατότητες, που μπορεί να έχουν πολύ αρνητικές επιπτώσεις για τη ζωή του.

Το γεγονός για παράδειγμα ότι η συντριπτική πλειονότητα των ανθρώπων έχει ανεξάντλητη πρόσβαση σε

πρότυπα ομορφιάς (τόσο εαυτού όσο και συντρόφου) καθώς και γενικότερα τρόπους ζωής που για τον μέσο άνθρωπο κατά κανόνα είναι πάρα πολύ δύσκολο να έχει ή να αποκτήσει στην πραγματική του ζωή, τους κάνει ίσως δύσκολα να ικανοποιηθούν τόσο από τον εαυτό τους, όσο και από τον ή την σύντροφο που θα έχουν αν έχουν, καθώς και τη ζωή που κάνουν μαζί συγκρίνοντάς τα.

Όμως η ουσιαστική και με διάρκεια χαρά που μπορεί και νιώθει ο άνθρωπος, δεν προέρχεται από τα σύγχρονα προβαλλόμενα πρότυπα, που σκοπό τους έχουν κυρίως να τον κάνουν καταναλωτή.

Η ουσιαστική και με διάρκεια χαρά προέρχεται από την ικανοποίηση των αρχέγονων ανθρώπινων προτύπων και εννοιών όπως για παράδειγμα της αγάπης, του έρωτα, της ελευθερίας, της δικαιοσύνης, του σεβασμού, της ακεραιότητας, της καλοσύνης, της ενσυναίσθησης, της αλληλοεκτίμησης και αυτοεκτίμησης, της πνευματικής καλλιέργειας, της απλότητας, των φυσικών διαπροσωπικών σχέσεων, της χάρης και της αρμονίας με το φυσικό περιβάλλον, της αποδοχής ή έστω της ανοχής του διαφορετικού τρόπου σκέψης των ανθρώπων.

Ακόμη για την άπλετη πρόσβαση σε εικόνες σεξουαλικού περιεχομένου αναφέρει σε άρθρο του ο κλινικός σεξολόγος, ψυχοθεραπευτής και ειδικός σε διαταραχές και εθισμούς Ρόμπερτ Βάις, που εμείς μέρος του βρήκαμε στη δημοσιογραφική ιστοσελίδα <https://www.lifo.gr>:

«Φαίνεται ότι για πολλούς άνδρες που βλέπουν πορνό, η σεξουαλική δυσλειτουργία δεν είναι ούτε σωματικής φύσης, ούτε σχετίζεται με τη συχνότητα αυνανισμού και οργασμού.

Αντίθετα τα προβλήματα με τη στύση και την ανοργασμία, σχετίζονται όλο και περισσότερο με το γεγονός ότι όταν ένας άνδρας που ξοδεύει το 80%, 90% ή ακόμη και 100% της σεξουαλικής του ενέργειας, βλέποντας πορνό και αυνανιζόμενος με πορνογραφία μπροστά από «ατελείωτες εικόνες σέξι, συναρπαστικών, συνεχώς μεταβαλλόμενων συντρόφων και εμπειριών»· με την πάροδο του χρόνου είναι πιθανό να βρει έναν και μόνο σύντροφο στην πραγματική ζωή, λιγότερο διεγερτικό από την ατελείωτη ποικιλία και ένταση που βιώνει (εικονικά) στο διαδίκτυο.

Η τεράστια ποικιλία και η διαρκώς αυξανόμενη ένταση που προσφέρει η διαδικτυακή πορνογραφία, δημιουργούν ειδικά στους συχνούς θεατές πορνό, ένα επίπεδο ντοπαμίνης/αδρεναλίνης στο οποίο ένας μόνος σύντροφος στον πραγματικό κόσμο, όσο ελκυστικός και αν είναι για τον άλλον, απλά δεν μπορεί να το ανταγωνιστεί.

«Ακόμη χειρότερα από την άποψη της σχέσης, ο συνεχής κύκλος φαντασίωσης/ικανοποίησης που συμβαίνει με τη βαριά χρήση πορνό, οδηγεί σε συναισθηματική και ψυχολογική αποσύνδεση, ακόμη και με τους πιο αγαπητούς και πολύτιμους συντρόφους».

Σε συνδυασμό αυτά τα νευροχημικά και ψυχολογικά ζητήματα, φαίνεται να εκδηλώνονται σωματικά σε πολλούς άνδρες, ως σεξουαλική δυσλειτουργία» σημειώνει ο Βάις.»

Και ο έρωτας στα συναισθήματα και τις εκδηλώσεις του σχετίζεται απόλυτα με την ομορφιά που νιώθουμε και εκφράζουμε ως άνθρωποι, να συμπληρώσουμε εμείς.

Ο έρωτας όπως γράψαμε προηγουμένως κι αν είναι αρχέγονος, για να μπορεί να προσφέρει και την ουσιαστική με

διάρκεια χαρά, σε όλες τις έμβιες οντότητες που τον αντι-
λαμβάνονται...

11 Η ΓΗ ΩΣ ΎΕΜΒΙΑ ΟΝΤΟΤΗΤΑ

Ακόμη και η ίδια η εξέλιξη των ειδών της ζωής στη Γη είναι άμεσα εξαρτώμενη από το φυσικό περιβάλλον, έμβιο και άβιο.

Για αυτό ίσως και ο Δαρβίνος αναφερόμενος στην επιβίωση των ζωντανών οργανισμών και τον πολλαπλασιασμό τους, μίλησε πολύ εύστοχα για «φυσική επιλογή».

Επιλογή δηλαδή που συμβαίνει από τη φύση, για τους καλύτερα προσαρμοσμένους οργανισμούς, στο εκάστοτε φυσικό της περιβάλλον.

Προσαρμογή ονομάζεται κάθε διαδικασία ή συμπεριφορά δομική, λειτουργική και ανατομική που επιτελεί ο οργανισμός για να εξασφαλίσει την επιβίωσή του.

Μιλάμε πάντα για πολύ αργές διαδικασίες, που χρειάστηκε να εφαρμοστούν για δισεκατομμύρια χρόνια και που ακόμη εξακολουθούν να εφαρμόζονται, για να υπάρχουμε τόσο εμείς σήμερα, όσο και όλα αυτά γύρω μας.

Λέγεται ακόμη ότι είναι πολύ πιθανόν, το όφελος της διατήρησης της βιοποικιλότητας τοπικά για τον πλανήτη εμποδίζοντας την κατασκευή ανεμογεννητριών· να είναι αρκετά μεγαλύτερο από το όφελος της πράσινης ενέργειας, που μπορεί να παραχθεί εκεί από εκείνες.

Σίγουρα όμως να πούμε εμείς ότι στη φύση υπάρχει από όλους τους ζωντανούς οργανισμούς της και πολύ μεγάλη προσαρμοστικότητα, στις όποιες περιβαλλοντολογικές αλλαγές συμβαίνουν κάθε φορά.

Ακόμη χαρακτηριστικό όλων των ζωντανών οργανισμών, είναι η ομοιόσταση.

Ομοιόσταση (ετυμολογικά όμοιο + στάσις) είναι η ικανότητα ενός οργανισμού, να διατηρεί σχετικά σταθερές τις συνθήκες στο εσωτερικό του, ανεξάρτητα από τις συνθήκες του εξωτερικού περιβάλλοντος στο οποίο ζει.

Η ικανότητα αυτή επιτυγχάνεται με τους ομοιοστατικούς μηχανισμούς, όπου με συντονισμό της λειτουργίας διάφορων οργάνων ρυθμίζεται για παράδειγμα η θερμοκρασία του σώματος, η οξύτητα (pH) του αίματος, η συγκέντρωση της γλυκόζης και των αλάτων του αίματος και άλλες ρυθμίσεις.

Έχει άμεση σχέση η ομοιόσταση με την εξασφάλιση της επιβίωσης όλων των έμβιων οργανισμών, στο φυσικό περιβάλλον τους.

Φαίνεται ότι υπάρχει χώρος στη φύση για όλους, όλες, όλα.

Υπάρχει χώρος για όλους, όλες, όλα όμως φανερά χωρίς επιπτώσεις, μόνο όταν οι παρεμβάσεις μας στη φύση, πραγματοποιούνται με κάποιο χρονικό μέτρο και ίσως όχι μόνον χρονικό μέτρο αλλά και με κάποιο γενικότερο μέτρο.

Με κάποιο χρονικό μέτρο και ίσως όχι μόνον χρονικό μέτρο αλλά και με κάποιο γενικότερο μέτρο, που σήμερα βρίσκεται εξαιρετικά πολύ πίσω σε σχέση με αυτό που θα ήταν απλά αποδεκτό ή έστω κάπως ανεκτό, για τη διατήρηση σε ισορροπία των ζωντανών οργανισμών του πλανήτη.

Έτσι ακριβώς η φύση τα έχει καταφέρει να υπάρχει σήμερα στη Γη, όλος αυτός ο φυσικός έμβιος και άβιος, πλούτος της.

Ακόμη όπως ο ανθρώπινος οργανισμός, καθώς και των ζώων και των φυτών, είναι αυτοθεραπευόμενος.

Τείνει δηλαδή συνεχώς να θεραπεύεται από μόνος του.

Έτσι και η Γη και το περιβάλλον της έμβιο και άβιο και η αναλογία σε αυτήν ανθρώπων, ζώων, φυτών και ανόργανων, μπορούμε να πούμε ότι είναι αυτοθεραπευόμενη ή αν προτιμάτε αυτοεπισκευαζόμενη.

Τείνει δηλαδή να βρίσκεται σε αρμονία και ισορροπία.

Στο βιβλίο του 1974 *Lives of a Cell* («Οι ζωές ενός κυττάρου»), ο Λιούις Τόμας (Lewis Thomas) αναφέρει:

«Προσπάθησα να σκεφτώ τη Γη σαν ένα είδος οργανισμού, αλλά δε γινόταν.

Δε μπορούσα να σκεφτώ με αυτόν τον τρόπο.

Είναι τόσο μεγάλη, τόσο πολύπλοκη, με τόσο πολλά λειτουργικά μέρη, που στερούνται ορατών συσχετισμών.

Τις προάλλες οδηγώντας νύχτα κατά μήκος ενός λόφου, στο δασώδες τμήμα της νότιας Νέας Αγγλίας, αναρωτήθηκα για αυτό.

Αν δεν μοιάζει με οργανισμό, με τι μοιάζει, σαν τι μοιάζει περισσότερο;

Τότε ικανοποιημένος για τη στιγμή, σκέφτηκα: μοιάζει περισσότερο σαν ένα μοναδικό κύτταρο.»

Αναφέρει η Βικιπαίδεια για το κύτταρο:

«Κύτταρο ονομάζεται η βασική δομική και λειτουργική μονάδα, που εκδηλώνει το φαινόμενο της ζωής.

Έτσι ως κύτταρο νοείται το μικρότερο δομικό συστατικό της έμβιας ύλης, που αποτελείται από μια συστηματικά οργανωμένη ομάδα χημικών μορίων, που βρίσκονται σε δυναμική αλληλεπίδραση μεταξύ τους.

Το κύτταρο διαθέτει μορφολογική, φυσική και χημική οργάνωση και εκδηλώνει βασικές λειτουργίες της ζωής, όπως η ανάπτυξη και η αναπαραγωγή.

Είναι μια μονάδα της ζωής ανεξάρτητη, με δυνατότητες αυτορρύθμισης και προσαρμοστικότητας, σε σχέση με το περιβάλλον.

Σύμφωνα με την κυτταρική θεωρία, της οποίας τη βάση έθεσε το 1665 ο Ρ. Χουκ, κάθε κύτταρο προέρχεται από ένα άλλο κύτταρο.

Οι οργανισμοί διακρίνονται σε μονοκύτταρους και πολυκύτταρους με βάση τον αριθμό των κυττάρων που διαθέτουν (για παράδειγμα η αμοιβάδα είναι μονοκύτταρος οργανισμός ενώ ο άνθρωπος πολυκύτταρος).

Ο χώρος εντός του οποίου βιώνουν τα κύτταρα των πολυκύτταρων οργανισμών ονομάζεται μεσοκυττάριο υγρό.

Μεγάλες ομάδες ομοειδών κυττάρων, κατά σύσταση και ορισμένη φυσιολογική λειτουργία, χαρακτηρίζονται ιστοί (π.χ. μυϊκός ιστός), οι οποίοι και αποτελούν το δεύτερο επίπεδο οργάνωσης της ζωής αμέσως μετά τα κύτταρα.

Η κυτταρική μεμβράνη είναι το φυσικό σύνορο του κυττάρου, που το ξεχωρίζει από το περιβάλλον του.

Το κυτταρόπλασμα γεμίζει τον χώρο ανάμεσα στην πλασματική μεμβράνη και στον πυρήνα.

Στο κυτταρόπλασμα υπάρχουν πολλά οργανίδια.

Τόσο στο ίδιο το κυτταρόπλασμα όσο και στο εσωτερικό των οργανιδίων, επιτελείται ένας μεγάλος αριθμός λειτουργιών.

(...)

Ως οργανισμός το κύτταρο, διαθέτει την ικανότητα να ζει ακόμη και χωρίς την ύπαρξη, άλλων κυττάρων.

Η ιδιότητα αυτή προϋποθέτει την ύπαρξη μιας μεταβολικής μηχανής, που μπορεί να αντλήσει ενέργεια από το περιβάλλον και να τη χρησιμοποιήσει σε ουσιώδεις βιοχημικές διεργασίες, που περιλαμβάνουν την κίνηση ουσιών, την εκλεκτική μεταφορά μορίων μέσα και έξω από το κύτταρο και την ικανότητα αλλαγής και διαμόρφωσης τους, δηλαδή της προσαρμογής τους, στις περιβάλλουσες φυσικές και χημικές συνθήκες.

Εκτός από τη μεταβολική μηχανή του, το κύτταρο διαθέτει ομάδες γονιδίων που καθορίζουν τη σύνθεση ουσιών και μια διακριτή δομή, την κυτταρική ή πλασματική μεμβράνη, που τα απομονώνει από το εξωτερικό περιβάλλον.

Προκειμένου να είναι βιώσιμο ένα κύτταρο, αρκούν 400 γονίδια ή και λιγότερα, ωστόσο τα περισσότερα κύτταρα περιέχουν αρκετά περισσότερα.»

Επίσης αναφέρει η Βικιπαίδεια:

«Κάθε μονάδα ζωής είναι ένα σύνολο δομών που έχει στόχο την παραγωγή κάποιου έργου, υποσυνόλου της λειτουργίας του συστήματος ή σώματος στο οποίο ανήκει.

Για παράδειγμα το κύτταρο είναι η μικρότερη μονάδα ζωής που υπάρχει στον ανθρώπινο οργανισμό.

Τα κύτταρα μπορεί να έχουν κάποια κοινά χαρακτηριστικά, αλλά το καθένα εμφανίζει ιδιαιτερότητες και σε επίπεδο κατασκευής, αλλά πιο πολύ σε επίπεδο λειτουργίας.

Πολλά κύτταρα μαζί σχηματίζουν τους ιστούς και πολλοί ιστοί σχηματίζουν τα όργανα και τους αδένες, του ανθρωπίνου σώματος.

Τα όργανα του σώματος κατά κατηγορίες (ανάλογα με τη λειτουργία στην οποία συμμετέχουν), σχηματίζουν σύνολα

ανατομικά και λειτουργικά, τα οποία ονομάζονται οργανικά συστήματα, ή απλώς συστήματα.»

Να αναφέρουμε με λίγες γραμμές ακόμη κάτι, για άλλη μια φορά από τη Βικιπαίδεια:

«Η θεωρία της Γαίας είναι μια κατηγορία επιστημονικών μοντέλων της γεωβιόσφαιρας, σύμφωνα με τα οποία η ζωή υποθάλπει (σ.σ. εδώ η σωστή λέξη είναι μάλλον περιθάλπει) και διατηρεί τις κατάλληλες συνθήκες για τον εαυτό της, βοηθώντας στη δημιουργία ενός περιβάλλοντος στην Γη, κατάλληλου για την διατήρηση και τη συνέχεια της».

(Δηλαδή ότι «η συλλογική δραστηριότητα της ζωής στη Γη δημιουργεί ένα σύστημα που είναι αυτοσυντηρούμενο», όπως γράφεται σε άλλο συναφές άρθρο του διαδικτύου.)

«Η πρώτη παρόμοια θεωρία δημιουργήθηκε από τον Άγγλο ανεξάρτητο επιστήμονα της ατμόσφαιρας και χημικό, Σερ Τζέιμς Λάβλοκ»

(...)

«Σε μερικούς επιστημονικούς κύκλους η ιδέα της "Γαίας", φέρνει στο νου υπόνοιες επιστημονικά διάτρητων, ημι-μυστικιστικών τρόπων σκέψης σχετικά με το σύστημα της Γης και η υπόθεση του Λάβλοκ, δέχτηκε αρχικά πολύ ανταγωνισμό από ομάδες της επιστημονικής κοινότητας.

Δεν χωρά όμως καμία αμφισβήτηση ότι η ζωή και το φυσικό περιβάλλον, επηρεάζουν σημαντικά το ένα το άλλο.»

(...)

«Η θεωρία της Γαίας σήμερα είναι ένα φάσμα υποθέσεων που κυμαίνονται από τις πιο αδιαμφισβήτητες (Ασθενής θεωρία της Γαίας) και φτάνουν ως τις πιο ακραίες (Ισχυρή θεωρία της Γαίας).»

Όπως και να έχει είναι τουλάχιστον ξεκάθαρο ότι πριν από λίγες δεκαετίες, η επιστημονική κοινότητα θεωρούσε ως μέγιστη απειλή για τη ζωή στον πλανήτη την τρύπα του όζοντος.

Βλέπουμε όμως σήμερα ότι το όζον αναδημιουργείται στην ανώτερη ατμόσφαιρα της Γης, χωρίς καθόλου να επεμβαίνει στην αναδημιουργία του αυτή ο άνθρωπος.

Αρκεί μόνο οι χημικές ενώσεις που εκλύονται από τις δραστηριότητές του, να μην συνεχίζουν να το καταστρέφουν.

Βέβαια αναδημιουργείται με πολύ αργούς ρυθμούς, αναδημιουργείται με τους ρυθμούς της φύσης.

Οι επιστήμονες υπολογίζουν ότι θα επανέλθει στα επίπεδα του 1980, το 2075.

Αυτό κι επειδή οι χημικές αυτές ενώσεις που εκλύθηκαν από τις δραστηριότητες του ανθρώπου και το καταστρέφουν έχουν τέτοια σύσταση, που χρειάζεται να περάσουν πολλά χρόνια για να μπορέσουν να αποσυντεθούν.

Το πέρα ως πέρα όμως σημαντικό είναι ότι το όζον στην ανώτερη ατμόσφαιρα της Γης αναδημιουργείται.

Η έμβια φύση στη Γη αλλά ίσως και η άβια σε πολύ μεγάλο βάθος χρόνου, φαίνεται να τείνει πάντα προς την εξισορρόπηση ανθρώπων, ζώων, φυτών και ανόργανων.

Αυτό έχει ως συνέπεια να διατηρούνται ή και να βελτιώνονται, οι κατάλληλες ιδιότητές της για την ύπαρξη ζωής.

Ιδιότητές της όπως είναι η θερμοκρασία της και γενικότερα το κλίμα της.

Τείνουν όλα να εξισορροπούνται, έχοντας ως απώτερο σκοπό τους, να συνυπάρχουν αρμονικά.

Αυτό κατά τη γνώμη μας δεν δείχνει απολύτως ότι υπάρχει Σοφία στη φύση, αλλά Αγάπη.

Η εκατέρωθεν Αγάπη κυρίως προσαρμόζει τον έναν οργανισμό στον άλλον εκατέρωθεν, ώστε να μπορούν να συνυπάρξουν αρμονικά.

Η Φιλονικία τους χωρίζει.

Η Σοφία αντιστοίχως, μάλλον πως χρειάζεται για τους ενήλικους πλέον οργανισμούς, περισσότερο για τη συνειδητοποίηση του κυρίαρχου ρόλου που παίζει η Αγάπη στη ζωή του πλανήτη και τη δική τους, για να την ενστερνιστούν στην καθημερινότητά τους πλέον και συνειδητοποιημένα.

Σοφία όμως και Αγάπη, να διατυπώσουμε με βεβαιότητα, πάνε πάντα μαζί και είναι έννοιες και βιωμένες καταστάσεις διαδραστικές, αλληλένδετες και αλληλεξαρτώμενες.

12 ΒΕΛΤΙΣΤΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΛΟΓΙΚΩΝ ΑΛΛΑΓΩΝ

Να πούμε επίσης ότι όλες οι περιβαλλοντολογικές αλλαγές είναι πολύ σημαντικό να γίνονται με όσο το δυνατόν πιο αργούς ρυθμούς, για να προλαβαίνουν να γίνονται και οι καινούργιες προσαρμογές όλων των οργανισμών και των ισορροπιών στη φύση.

Για αυτό και είναι πολύ σημαντικό να καθυστερεί όσο γίνεται περισσότερο, η κλιματική αλλαγή.

Για αυτό και η πολύ μεγάλη προσπάθεια να εφαρμοστούν άμεσα στη ζωή των ανθρώπων, οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Συνάμα όμως νομίζουμε, θα πρέπει να αποφεύγεται ή τουλάχιστον να καθυστερεί και να γίνεται όσο το δυνατόν περισσότερο σταδιακά, η επέμβαση του ανθρώπινου πολιτισμού στο φυσικό περιβάλλον του πλανήτη.

Ακόμη κι αν αυτή αφορά την εφαρμογή της σημερινής τεχνολογίας των ανεμογεννητριών.

Όπως αναφέραμε προηγουμένως η διάνοιξη δρόμων και η λειτουργία των ανεμογεννητριών, επηρεάζει τοπικά τα ενδιαυτήματα και αυτά με τη σειρά τους τη βιοποικιλότητα.

Νομίζουμε ότι θα πρέπει και αυτή η σίγουρα με θετικό υπό προϋποθέσεις πρόσημο περιβαλλοντολογική μετάβαση, να γίνει όσο το δυνατόν περισσότερο σταδιακά.

Σίγουρα υπάρχει βέλτιστος χρόνος για αυτήν τη μετάβαση συνολικά, αν θεωρηθεί ως κύριος σκοπός της, η διατήρηση και η εξέλιξη της βιοποικιλότητας.

Βέλτιστος χρόνος για αυτήν τη μετάβαση συνολικά, που δεν θα πρέπει νομίζουμε λαμβάνοντας υπόψη και τον χρόνο προσαρμογής της έμβιας φύσης στο μεταβαλλόμενο περιβάλλον, να είναι απλά ο συντομότερος χρόνος κατασκευής ανεμογεννητριών σε αυτό.

Παρόλο που όπως φαίνεται ξεκάθαρα, η επιστημονική κοινότητα πιέζει να γίνει η μετάβαση αυτή όσο το δυνατόν πιο γρήγορα.

Αυτό γιατί πέραν του απαραίτητου χρόνου που χρειάζεται η έμβια ύλη για να προσαρμοστεί στο καινούργιο περιβάλλον, επιπλέον συναρτήσει του χρόνου προχωράει και η τεχνολογία.

Το παραπάνω πρακτικά σημαίνει ότι μπορεί να βρεθούν μελλοντικά κάποιες ακόμη καλύτερες λύσεις ενέργειας για το περιβάλλον.

Δηλαδή ευρύτερα οικολογικές και πολύ πιο όμορφες αισθητικά, καθώς και αθόρυβες.

Επίσης ίσως ακόμη πιο ενεργειακά αποδοτικές και συνάμα ακόμη πιο οικονομικές στην εφαρμογή τους.

Η τεχνολογία προχωράει εξαρτώμενη από την κάλυψη και των προστιθέμενων από μια κατάσταση αναγκών που διαπιστώνει ότι έχει στη ζωή του ο άνθρωπος, για αυτό και δεν θα πρέπει καθόλου κατά τη γνώμη μας, να κάνουμε εκπτώσεις σε αυτές.

Δεν θα πρέπει δηλαδή να κάνουμε εκπτώσεις στις επιπλέον ανάγκες που προκύπτουν στη ζωή εξαιτίας για

παράδειγμα της οικονομίας, ή οποιονδήποτε άλλων παρόμοιων λόγων.

Την προτεραιότητα θα πρέπει ξεκάθαρα να την έχει το περιβάλλον.

Βέβαια η τεχνολογία βελτιώνεται σε μεγάλο ποσοστό και κατά την πρακτική εφαρμογή της και μάλιστα την ποσοτικά συσσωρευμένη πρακτική εφαρμογή της, που τη μεταβάλλει ποιοτικά.

Βελτιώνεται δηλαδή σε συνδυασμό με την κάλυψη των νέων αναγκών, που προκύπτουν από την ποσοτικά συσσωρευμένη εφαρμογή της, που τη μεταβάλλει όπως γράψαμε ποιοτικά.

Το ότι η ποσοτική συσσώρευση επιφέρει ποιοτική μεταβολή το έχει γράψει ο Καρλ Μαρξ, ή τουλάχιστον εγώ από εκεί το γνωρίζω, όπως μου το έχει αναφέρει ο πατέρας μου όταν ήμουν μικρός.

Μπορεί όμως συνεχίζουμε, να προκύψει καμιά φορά και απευθείας κάτι το πραγματικά επαναστατικό στην τεχνολογία.

Για παράδειγμα εδώ και πολλά χρόνια συζητιόταν από τους επιστήμονες, να βρεθεί ένας τρόπος για να εκμεταλλευθεί η ανθρωπότητα, την ενέργεια που παράγεται από τα θαλάσσια κύματα και αυτός έχει ήδη βρεθεί.

Η Τουρκία δε, σχεδιάζει σήμερα τη μεγαλύτερη έως τώρα στον κόσμο κατασκευή, που θα τα εκμεταλλεύεται ενεργειακά.

Να δούμε πως θα διαμορφωθεί η όλη κατάσταση και από την εφαρμογή αυτής της περιβαλλοντολογικής τεχνολογίας.

Επίσης χρειάζεται ρητώς να αναφερθεί ότι οι λύσεις παραγωγής ηλεκτρικής, κινητικής και θερμικής ενέργειας, που υπάρχουν στον πλανήτη μέχρι σήμερα, είναι κυρίως το πετρέλαιο και το φυσικό αέριο.

Με αυτό το δεδομένο μπορούμε να πούμε ότι οι ανεμογεννήτριες είναι άγιες περιβαλλοντολογικά, αν τις συγκρίνουμε με την καταστροφή που γίνεται ακόμη και τοπικά στο περιβάλλον, όπου γίνονται εξορύξεις πετρελαίου ή υπάρχουν διυλιστήρια πετρελαίου.

Ακόμη περισσότερο όταν υπάρχουν ατυχήματα κατά τη διακίνησή του με τα πλοία, ή κατά την εξόρυξη του, ή κατά την διύλιση του στα διυλιστήρια.

Ακόμη και για το φυσικό αέριο μπορεί να είναι περιβαλλοντολογικά καλύτερο από το πετρέλαιο στην καύση του, όμως κατά την διαδικασία εξόρυξης του από το υπέδαφος, χρησιμοποιούνται χημικά που στη συνέχεια, απελευθερώνονται στην ατμόσφαιρα.

Επίσης ένα από τα σοβαρά προβλήματα που λέγεται ότι δημιουργείται κατά την εξόρυξη του από το υπέδαφος, είναι ότι μολύνεται το υπόγειο πόσιμο νερό και προκαλεί μεγάλες εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα (CO_2) και μεθανίου (CH_4), που επιδεινώνουν την υπερθέρμανση του πλανήτη και την κλιματική αλλαγή.

Όταν το μεθάνιο (CH_4) εισέρχεται στην ατμόσφαιρα λέγεται ότι είναι 28 φορές πιο επιβλαβές για το κλίμα από το διοξείδιο του άνθρακα (CO_2) σε διάρκεια εκατό ετών, ενώ σε διάστημα 20 ετών η επίδρασή του λέγεται ότι είναι 84 φορές μεγαλύτερη από εκείνη του διοξειδίου του άνθρακα (CO_2).

Επίσης λόγω της μόλυνσης του υπόγειου πόσιμου νερού, συμβαίνει η υγεία του πληθυσμού κοντά στις δεξαμενές φυσικού αερίου, να επιδεινώνεται σημαντικά.

Είναι βέβαια της «μόδας» τώρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ή της «μοδός» που έλεγε συχνά ο Σοφός φίλος μας Αργύρης Τσακαλίας για να τον πειράξουμε, να συζητάνε ακόμη και για χρήση πυρηνικής ενέργειας από τη σχάση πυρήνων ουρανίου, που εμείς αλλά και η συντριπτική πλειονότητα του Ελληνικού Λαού, είμαστε παντελώς αντίθετοι.

Για αυτήν την πυρηνική ενέργεια της σχάσης πυρήνων ουρανίου και την Ελλάδα, αναφέρει με λίγα λόγια στην ίδια συνέντευξή του στην Κυριακάτικη Καθημερινή στις 10/04/2022 ο καθηγητής Περιβαλλοντικών Επιστημών και Διευθυντής του Κέντρου Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης, Κλιματικής Αλλαγής και Ενέργειας στο Πανεπιστήμιο του Χάρβαρντ, κ. Πέτρος Κουτράκης:

«Υπάρχει μια πλάνη περί άφθονων και φθηνών κοιτασμάτων ουρανίου, που μπορούν να χρησιμοποιούνται αντί καυσίμων, για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

Πολλές χώρες λοιπόν προσπαθούν, να αναπτύξουν πυρηνικές εγκαταστάσεις μικρής κλίμακας.

Η Ελλάδα έχει άφθονο ήλιο και άνεμο, και η εξάρτησή της από την πυρηνική ενέργεια θα είναι λάθος.

Δεν συνιστάται κατασκευή πυρηνικού σταθμού σε χώρα σεισμογενή και μικρής έκτασης (οι εγκαταστάσεις δεν θα μπορούν να βρίσκονται μακριά από κατοικημένες περιοχές).

Δεν διαθέτουμε ουράνιο και θα πρέπει να βασιστούμε σε εισαγωγές.

Τέλος η αντιμετώπιση των πυρηνικών αποβλήτων, αποτελεί μείζον πρόβλημα και η Ελλάδα δεν διαθέτει γεωλογικά σταθερά αποθετήρια, για τα ραδιενεργά απόβλητα».

13 Η ΟΜΟΡΦΙΑ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΑ ΑΙΟΛΙΚΑ ΠΑΡΚΑ

Να προσθέσουμε ακόμη ένα επιπλέον κυρίαρχο για τους ανθρώπους πρόβλημα, ότι οι ανεμογεννήτριες μαζί με τα αρνητικά που τις καταλογίζουν για τοπική απώλεια μέρους της βιοποικιλότητας, είναι σίγουρα και πολύ αντιαισθητικές και θορυβώδεις, τόσο στα μάτια μας, όσο και στα αυτιά μας, τόσο στα νησιά μας, όσο και στα βουνά μας.

Η ομορφιά ως ιδεώδες έχει απασχολήσει πολύ τους Έλληνες από αρχαιοτάτων χρόνων.

Αναφέρει, εν ολίγοις, μεταξύ άλλων η Βικιπαίδεια:

«Ο Πλάτων θεωρούσε την ομορφιά ως την Ιδέα (Μορφή), πάνω από όλες τις άλλες Ιδέες.»

«Ο Αριστοτέλης είδε μια σχέση μεταξύ της ωραιότητας (το καλόν) και της αρετής, υποστηρίζοντας ότι η Αρετή, στοχεύει στην ομορφιά.»

Ακόμη ότι:

«Η ομορφιά γενικά είναι το χαρακτηριστικό ενός ατόμου, ενός τόπου, ενός αντικειμένου ή μιας ιδέας, που προσφέρει μια αέναη εμπειρία απόλαυσης, ευχαρίστησης, νοήματος και ικανοποίησης.»

«Η έννοια του «όμορφου», συχνά περιλαμβάνει και την περίπτωση όπου μια ύπαρξη, βρίσκεται σε πλήρη ισορροπία και αρμονία με τη φύση, κατάσταση η οποία μπορεί να οδηγήσει σε αισθήματα έλξης και συναισθηματικής ευημερίας.»

Εμείς να πούμε για την ομορφιά ότι υπάρχει παντού στη φύση.

Ακόμη ότι υπάρχει και μέσα σε κάθε ανθρώπινη κατάσταση, οσοδήποτε αρνητική κι αν θα μπορούσε να είναι εκείνη.

Αυτοί οι δύο λόγοι νομίζουμε ότι είναι και οι πρωταρχικοί, που δίνουν τη δυνατότητα στο παρακάτω ρητό του αρχαίου Σοφού Ηράκλειτου, να μπορέσει στέρα να εκφραστεί:

«Τω μεν θεώ καλά πάντα και αγαθά και δίκαια, άνθρωποι δε α μεν άδिका υπειλήφασιν α δε δίκαια»

«Για τον θεό όλα είναι ωραία και αγαθά και δίκαια, όμως οι άνθρωποι άλλα νομίζουν δίκαια άλλα άδिका»

Ηράκλειτος

Αφού δηλαδή η ομορφιά υπάρχει παντού, οι θεοί και οι θεές προφανώς μπορούν και την αντιλαμβάνονται, σε όλα τα δρώμενα.

Το αγαθό είχε στην αρχαία Ελλάδα, την έννοια του σημερινού καλού, του χρήσιμου.

Ακόμη εκτιμούμε ότι για τους θεούς και τις θεές, όλα είναι ωραία, αγαθά και δίκαια, επειδή πέραν της ομορφιάς που υπάρχει μέσα σε όλα, οι ίδιοι ζούνε αιώνια.

Οτιδήποτε κι αν συμβεί, ακόμη και φανερά αρνητικό να είναι, ισχυριζόμαστε ότι σε βάθος χρόνου εξομαλύνεται συνολικά ανελίσσόμενο.

Και οι θεές και οι θεοί προφανώς παρατηρούν τον κόσμο, στην ολότητά του, δηλαδή και χρονικά.

Η ανελίσσομένη συνολικά εξομάλυνση των αρνητικών συμβάντων, είναι πάντα ωραία, αγαθή και δίκαια.

Είναι ίσως περιττό να γράψουμε ότι είναι δίκαια με καλοσύνη, που στην πράξη η καλοσύνη στη δικαιοσύνη είναι που χαρακτηρίζει την απόδοσή της με επιείκεια.

Γιατί για το πραγματικά δίκαιο όπως προχωράει η ζωή, η ξεκάθαρη γνώμη μας είναι πως η καλοσύνη, είναι η πλέον απαραίτητη.

Ισχυριζόμαστε δε ότι τα αρνητικά συμβάντα εξομαλύνονται ανελυσσόμενα, επειδή είναι αυτό που παρατηρούμε στη ζωή και καταλαβαίνουμε για αυτήν, από αυτά που βιώνουμε έστω και στον περιορισμένο ανθρώπινο χρόνο μας.

Επίσης νομίζουμε ότι το εξομαλύνονται ανελυσσόμενα, προκύπτει και από το συμπέρασμα του αρχαίου Σοφού **Εμπεδοκλή**, ότι **«τον κόσμο μας τον συνθέτει η φιλότητα(αγάπη) και τον αποσυνθέτει το νείκος(έριδα)»**.

Για να μπορεί να υπάρχει κάτι τουλάχιστον σύνθετο στον κόσμο μας, θα πρέπει σε αυτό να κυριαρχεί εσωτερικά η αγάπη.

Το ότι υπάρχουμε οι ίδιοι και όλα αυτά γύρω μας, φανερά σημαίνει ότι κυρίαρχη στη φύση εσωτερικά και εξωτερικά, είναι η αγάπη.

Και η ίδια η αγάπη ισχυριζόμαστε ότι είναι αυτή, που προχωράει ανελυσσόμενα τον κόσμο μας.

Γράφει σε δική μου περίληψη για τη δικαιοσύνη και την καλοσύνη, ο πολύ σπουδαίος Νίκος Καζαντζάκης στο έργο του **«Ο Τελευταίος Πειρασμός»**:

«Όταν μπήκε ο Ιησούς στη Βηθσαιϊδά τον υποδέχτηκε ένας πολύ πλούσιος προεστός, σκληρός και παράνομος, ο γέρο-Ανανίας.

Αφού έβγαλε έναν πολύ ωραίο λόγο προς τον Ιησού, τον κάλεσε να καθίσει στο σπιτικό του για να μιλήσει, συνάμα και να του πει έναν καλό λόγο, που δεν αισθανόταν καλά.

Και είπε ο Ιησούς ότι(τα αναδημοσιεύω εν συντομία και στο περίπου, αλλά αρκετά πιστά στον τρόπο γραφής του Καζαντζάκη):

«Κάποτε ήταν ένας πλούσιος, άδικος και παράνομος άνθρωπος που έτρωγε, έπινε και ντυνόταν στο μετάξι και την πορφύρα και ποτέ του δεν έδινε ούτε ένα πράσινο φύλλο στον γείτονά του τον Λάζαρο, που πεινούσε και κρύωνε.

Σούρνονταν κάτω από το τραπέζι του ο Λάζαρος, να μαζέψει τα ψίχουλα, να γλείψει τα κόκαλα, αλλά οι δούλοι τον πετούσαν έξω και τότε αυτός κάθονταν στο κατώφλι και έρχονταν τα σκυλιά και του έγλειφαν τις πληγές.

Όσπου κάποτε πέθαναν και οι δύο, ο ένας πήγε στην φωτιά την αιώνια και ο άλλος στον κόρφο του Αβραάμ.

Σήκωσε μια μέρα το βλέμμα του ο πλούσιος και είδε να γελάει και να χαίρεται ο Λάζαρος μέσα στον κόρφο του Αβραάμ και έσυρε φωνή:

«Πάτερ Αβραάμ πέψε τον Λάζαρο να βρέξει το ακροδάκτυλό του να μου δροσίσει το στόμα, καίγουμαι».

Μα ο Αβραάμ του αποκρίθηκε:

«Θυμήσου όταν φαγοποτούσες εσύ και χαιρόσουν τα αγαθά όλου του κόσμου και αυτός πεινούσε και κρύωνε, του έδωσες ποτέ σου ένα πράσινο φύλλο;

Ήρθε το λοιπόν και αυτουνού η σειρά να χαίρεται και εσύ να καίγεσαι στην αιωνιότητα.»

Ο γέρο-Ανανίας, ακούγοντας την παραβολή, κοκάλωσε και ρώτησε τον Ιησού, αν τελείωσε η ιστορία.

Ο Ιησούς, αποκρίθηκε ότι τελείωσε.

Πετάγεται ο Ιούδας ο επαναστάτης στο έργο αυτό του Νίκου Καζαντζάκη, που αναφέρει πολλά από τα λεγόμενα απόκρυφα Ευαγγέλια και λέει:

«Δίκαιος ο Θεός».

Τότε ο Ιωάννης, ο αγαπημένος μαθητής του Ιησού είπε:

«Ραβή δεν μπορεί να τελείωσε η ιστορία, ο άνθρωπος συγχωράει, ο Θεός όχι;

Δίκαιος είναι ο Θεός, όμως είναι και Πανάγαθος.

Ραβή, συγχώρα με, αλλά η παραβολή, μου λέει η καρδιά μου, ότι θα πρέπει να έχει άλλο τέλος».

Λέει και ο Ιησούς τότε, ότι η παραβολή πράγματι έχει άλλο τέλος και ξεκίνησε να το αφηγείται:

«Άκουσε ο Λάζαρος τον λόγο του Αβραάμ και αναστέναξε:

«Θεέ μου» είπε με τον νου του, «πως μπορεί κάποιος να είναι ευτυχισμένος στον παράδεισο και να υπάρχει μια ψυχή, που καίγεται στην αιωνιότητα;

Δρόσισέ τον Κύριε να δροσιστώ· λύτρωσέ τον να λυτρωθώ· αλλιώς θα αρχίσω κι εγώ να καίγουμε».

Και ο Θεός χάρηκε και είπε:

«Λάζαρε αγαπημένε, κατέβα να πάρεις από το χέρι τον διψασμένο· αστείρευτες είναι οι βρύσες μου, να τον δροσέψεις, να δροσιστείς κι εσύ μαζί του».

«Στην αιωνιότητα;» ρώτησε ο Λάζαρος.

«Στην αιωνιότητα», αποκρίθηκε ο Θεός.»

Χρειάζεται όμως πολύ συνεχίζουμε, αυτήν την ομορφιά που υπάρχει τόσο στη φύση, όσο και μέσα σε κάθε ανθρώπινη

κατάσταση, οσοδήποτε αρνητική κι αν είναι, να μπορεί να τη βλέπει κανείς, να τη διακρίνει και να τη συνειδητοποιεί.

Η συνειδητοποίηση της ομορφιάς καθώς και η εγγενής τάση του ανθρώπου προς αυτήν συνολικά, συνολικά δηλαδή ως ισορροπημένη και αρμονική κατάσταση για τον ίδιο με τη μεγαλύτερη δυνατή χρονική διάρκεια για να είναι και πραγματικά ισορροπημένη και αρμονική, δύναται αν είναι συνεχής να καταστήσει από μόνη της έναν άνθρωπο ίσως κι ανεξαρτήτου όλων των άλλων συνθηκών του, ευδαίμων.

Δηλαδή ήρεμο και πολύ ευτυχισμένο.

Προτιμούμε συντριπτικά περισσότερο ως ανθρώπινη κατάσταση, μπορούμε πολύ εύκολα να πούμε και απολύτως περισσότερο ως ανθρώπινη κατάσταση, αυτονόητα τη χαρά από τη λύπη, το συνολικά όμορφο από το άσχημο, καθώς και το στον πυρήνα του φυσικό, έναντι του οτιδήποτε στον πυρήνα του τεχνητό.

Όμως διαφορετικές καταστάσεις στη ζωή ενός ανθρώπου βοηθάνε και διαφορετικά τον ίδιο ή έστω δύναται να βοηθήσουν διαφορετικά τον ίδιο και αυτό είναι πάντα από μόνο του πάρα πολύ ωραίο.

«Και στο πιο μικρό πετραδάκι και στο πιο ταπεινό λουλούδι και στην πιο σκοτεινή ψυχή, βρίσκεται ολάκερος ο Θεός.»

Νίκος Καζαντζάκης

Μήπως κι αυτό το απόφθεγμα του πολύ σπουδαίου Νίκου Καζαντζάκη, δεν δηλώνει την ύπαρξη της ομορφιάς μέσα σε όλα;

Ακόμη να αναφέρουμε την άποψη για τα αιολικά πάρκα στα βουνά της Ελλάδας του Αθηναϊκού Ορειβατικού Συλλόγου (ΑΟΣ), που την έχει συμπεριλάβει και στο καταστατικό του (άρθρο 2, παρ. δ).

Είναι δε ενδεικτική κατά τη γνώμη μας, της κατάστασης που επικρατεί στη χώρα.

«ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ του
ΑΘΗΝΑΪΚΟΥ ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
Α.ΙΔΡΥΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 1

(...)

ΑΡΘΡΟ 2

ΣΚΟΠΟΙ

Οι σκοποί, αθλητικοί και εκπολιτιστικοί, του Α.Ο.Σ. είναι:

(...)

δ. Η προστασία της ορεινής φύσης, η διάδοση της ορεινής φύσης και η διάδοση της αγάπης και του σεβασμού προς το φυσικό περιβάλλον γενικότερα.

Τα Ελληνικά βουνά απειλούνται άμεσα από την ανεξέλεγκτη χωροθέτηση σε αυτά Αιολικών πάρκων, εκατοντάδων ανεμογεννητριών στα Άγραφα, στα βουνά του Ασπροποτάμου, στη Βερλίγκα, στη Βασιλίτσα, στην Εύβοια και αλλού.

Η τοποθέτηση των ανεμογεννητριών αυτών, 120 μέτρα ύψους η καθεμία, έχει οριστεί σε μεγάλα υψόμετρα, πάνω από τα 2.000 μέτρα στην περίπτωση των Άγραφων, στις κορυφογραμμές των βουνών.

Για να πάνε εκεί πάνω αυτοί οι τεράστιοι σιδερένιοι όγκοι χρειάζεται η διάνοιξη δασικών δρόμων πλάτους δέκα μέτρων σύμφωνα με τις μελέτες των ίδιων των εταιριών, εκεί που σήμερα σε πολλές περιπτώσεις δεν υπάρχει ούτε μονοπάτι.

Για την εγκατάστασή τους απαιτείται η πλήρης εκχέρσωση και ισοπέδωση των κορυφογραμμών ώστε να σκαφτούν τα θεμέλια τους με την τοποθέτηση τόνων μεταλλικού πλέγματος και μπετόν.

Η σύνδεση τους με το δίκτυο ηλεκτρικού ρεύματος θα γίνει με υπέργειο δίκτυο υψηλής τάσης το οποίο αναπόφευκτα όσο κατεβαίνει θα περνά από τα δάση των βουνών.

Θυμίζουμε πως ξεκίνησε η φωτιά της Πάρνηθας πριν λίγα χρόνια.

Επιπλέον το εκτεταμένο δίκτυο οδών προς τις κορυφές, θα λειτουργήσει ως λεωφόρος για τους λαθροκυνηγούς και κάθε λογής καταστροφείς της φύσης, σε περιοχές προστατευόμενες, χαρακτηρισμένες ως natura.

Όλες οι περιβαλλοντικές οργανώσεις έχουν επισημάνει τις ολέθριες επιπτώσεις που θα έχει η εγκατάσταση στην άγρια πανίδα, ειδικά δε στα προστατευόμενα άγρια πτηνά του τόπου μας.

Αυτές οι καταστροφές καθώς και οι ζημιές που μπορεί να γίνουν στα υπόγεια ύδατα των περιοχών, αποκρύπτονται έντεχνα στις μελέτες των εταιρειών.

Γιατί η νομοθεσία στην Ελλάδα, έχει βάλει τον λύκο, να φυλάει τα πρόβατα.

Οι ίδιες εταιρίες που κάνουν τα έργα, κάνουν και τις μελέτες των περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Μπαίνει εύλογα ένα ερώτημα:

Δε θέλουμε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ώστε να αντιμετωπίσουμε την κλιματική αλλαγή;

Η απάντηση είναι ότι δεν μπορείς να αντιμετωπίσεις ένα περιβαλλοντικό πρόβλημα, κάνοντας ένα περιβαλλοντικό έγκλημα.

Για τον ίδιο λόγο που όσο μεγάλη ανάγκη και να είχαμε από καινούργια σπίτια, δεν θα χτίζαμε ποτέ πάνω στην Ακρόπολη, δεν μπορούμε να δεχτούμε την τοποθέτηση ανεμογεννητριών πάνω στις κορυφές των βουνών.

Γιατί αυτά τα βουνά είναι μνημεία της ελληνικής φύσης χιλιάδων ετών και εμείς οι ορειβάτες το ξέρουμε καλύτερα από οποιονδήποτε άλλο.

Οι εταιρίες βεβαίως δεν κινούνται από περιβαλλοντική ευαισθησία, αλλά μόνο από την επιδίωξη του κέρδους, το οποίο λόγω των μεγάλων επιδοτήσεων από την Ευρωπαϊκή Ένωση είναι τεράστιο.

Το ελληνικό κράτος και οι κυβερνήσεις, διαχρονικά εχθρικές στα θέματα περιβάλλοντος, ενδιαφέρονται για τα οικονομικά συμφέροντα των μόνο κατ' όνομα «Πράσινων επενδυτών».

Οι δικαστές που αποφασίζουν δεν έχουν ποτέ πατήσει το πόδι τους εκεί, για να δουν την ομορφιά και την αξία των βουνών που καταστρέφονται.

Εμείς όμως φίλες και φίλοι ορειβάτες;

Εμείς που έχουμε πάει εκεί, που ζήσαμε συγκλονιστικές στιγμές στην υπέροχη αυτή φύση, μπορούμε να στεκόμαστε άβουλοι και μοιραίοι;

Εμείς δεν είμαστε οι πρώτοι που πρέπει να τρέξουμε τώρα που τα βουνά μας φωνάζουν, όχι για να τα ανέβουμε, αλλά για να τα σώσουμε;

Στον Αθηναϊκό Ορειβατικό Σύλλογο θέλουμε να πιστεύουμε, ότι η ορειβατική κοινότητα δεν είναι ένα σύνολο ματαιόδοξων, που ενδιαφέρονται μόνο για κορυφές, κατακτήσεις και ατομικές επιδόσεις και τους καλούμε όλους, ορειβάτες, φυσιολάτρες και συλλόγους σε συστράτευση, για τη σωτηρία του ορεινού περιβάλλοντος.»

Επίσης σε ένα από τα πολλά άρθρα στην ιστοσελίδα τους για το ίδιο θέμα, μεταξύ άλλων αναφέρουν:

«Σε καμιά Ευρωπαϊκή χώρα που έχει ορεινό τουρισμό, Ελβετία, Αυστρία, Γαλλία, Ιταλία δεν τοποθετούνται αιολικά πάρκα σε τέτοια υψόμετρα και βουνά».

14 ΕΝ ΚΑΤΑΚΛΕΙΔΙ

Πιθανόν η λύση που στο εγγύς μέλλον θα ικανοποιούσε κάπως περισσότερο τόσο την αισθητική των ανθρώπων, όσο και στην πλειονότητά της τη βιοποικιλότητα και γενικά τα πολύπλοκα Γήινα οικοσυστήματα, να βρίσκεται στις πλωτές ανεμογεννήτριες.

Να πούμε ότι στη Βόρεια Θάλασσα η οποία είναι θάλασσα του Ατλαντικού ωκεανού που βρέχει μέρος της Βόρειας Ευρώπης, έχουν δημιουργηθεί ήδη υπεράκτιες ανεμογεννήτριες που η βάση τους βρίσκεται στο βυθό, περίπου στα τριάντα μέτρα βάθος.

Ακόμη πως τώρα τελευταία, από τον Μάιο του 2021, λέγεται ότι έχει ωριμάσει η τεχνολογία και για πλωτές ανεμογεννήτριες.

Ανεμογεννήτριες δηλαδή που **επιπλέουν** στη θάλασσα.

Πλωτές ανεμογεννήτριες που δεν επηρεάζονται τόσο πολύ από το βάθος της θάλασσας και που μπορούν να βρίσκονται σε σημεία της, που είναι αρκετά πιο απομακρυσμένα από τις ακτές και που έχει εκεί και πιο πολύ αέρα.

Μένει τώρα πια να δούμε **πλωτές** ανεμογεννήτριες και στην πράξη, ελπίζουμε σύντομα.

Πάντα βέβαια για όλες τις νέες παρεμβάσεις του ανθρώπου στο φυσικό περιβάλλον, χρειάζονται οι ανάλογες περιβαλλοντολογικές μελέτες.

Επίσης αυτές οι περιβαλλοντολογικές μελέτες θα πρέπει να λαμβάνονται απολύτως υπόψη τους στα σχέδια της πολιτείας, με την και στην πράξη συμπερίληψή τους σε εκείνα που επιδιώκει να κάνει εκείνη.

Οι άνθρωποι όμως που είναι σχετικοί με αυτά τα θέματα που αναφέρουμε, το πιο πιθανόν με τη μόλις προηγούμενη αυτονόητη πρόταση της προηγούμενης παραγράφου που γράψαμε για την πολιτεία και τα σχέδιά της, είναι να σκεφτούν ότι πρακτικώς το να περιμένουν κάτι τέτοιο από εκείνη, αποτελεί άλλη τους μία δυστοπία, αν δεν αποτελεί άλλη τους μία ουτοπία.

Εναλλακτικά οι άνθρωποι εδώ και χρόνια προσπαθούν να καταφέρουν και τη λεγόμενη πυρηνική σύντηξη του υδρογόνου, που είναι ο τρόπος που παράγεται η ενέργεια στο εσωτερικό των άστρων και που αν τα καταφέρουμε θα έχουμε ενέργεια για ολόκληρη τη Γη, χωρίς κανένα περιορισμό και χωρίς κανένα ρύπο.

Ακόμη είναι λίγος καιρός που στην Κίνα συζητάνε και για μία παλιά ιδέα σε βιβλίο του 1941, του πρωτοπόρου σε βιβλία επιστημονικής φαντασίας Ισαάκ Ασίμωφ.

Να μπούνε δηλαδή τεράστια ηλιακά πάνελ στο διάστημα και από εκεί να διοχετεύεται η ηλιακή ενέργεια σε ηλιακούς συλλέκτες στη Γη.

Όπως αναφέρει πρόσφατα δημοσιευμένο άρθρο σε ιστοσελίδες πολλών εφημερίδων:

«Τα ηλιακά πάνελ στο Διάστημα θα απορροφούν τις ακτίνες του Ήλιου και θα διοχετεύουν ως «πρίσματα» την ενέργεια σε ηλιακούς συλλέκτες στην επιφάνεια της Γης, όπου θα λαμβάνει χώρα η μετατροπή της ηλιακής ενέργειας σε ηλεκτρική και η διοχέτευσή της στις πόλεις και στους καταναλωτές.»

15 ΒΙΒΛΙΑ ΤΩΝ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΓΗ

Όλα Τα Βιβλία Μας Τα Δίνουμε Με Έκπτωση 40% Επί Της Αρχικής Τους Τιμής.

Επιπλέον Αν Χρειάζεστε Να Σας Έρθουν Ταχυδρομικώς, Χρεώνονται Τα Έξοδα Αποστολής Τους.

Επίσης Χρειάζεται Συνεννόηση Για Να Μας Βρείτε Στου Ζωγράφου, Αν Και Είμαστε Καθημερινά.

Στέλιου Μ/Α Βερναδάκη

1. «Άνθρωπος Και Δημοκρατία»

Έκδοση Απριλίου 2025 Έντυπη, Σελίδες 260.
ISBN: 978-618-87219-1-3 (Έντυπο Βιβλίο) Αρχική Τιμή Πώλησης 14€ (Με Έκπτωση 40%, 8,40€).

2. «Άνθρωπος Και Φυσικό Περιβάλλον Στην Εποχή Μας»

Έκδοση Αυγούστου 2024 Έντυπη, Σελίδες 94.
ISBN: 978-618-87219-5-1 (Έντυπο Βιβλίο) Αρχική Τιμή Πώλησης 8€ (Με Έκπτωση 40%, 4,80€).

3. «Παίζοντας Πεσσούς»

Έκδοση Απριλίου 2025 Έντυπη, Σελίδες 182.
ISBN: 978-618-87219-8-2 (Έντυπο Βιβλίο) Αρχική Τιμή Πώλησης 11€ (Με Έκπτωση 40%, 6,60€).

4. «Αναζητώντας Την Υγεία, Τη Χαρά, Την Ομορφιά, Τη Μακροβιότητα»

Έκδοση Απριλίου 2025 Έντυπη, Σελίδες 128.
ISBN: 978-618-87219-9-9 (Έντυπο Βιβλίο) Αρχική
Τιμή Πώλησης 9€ (Με Έκπτωση 40%, 5,40€).

5. «Υγεία Και Φυσικό Δίκαιο»

Έκδοση Απριλίου 2025 Έντυπη, Σελίδες 180.
ISBN: 978-618-87447-2-1 (Έντυπο Βιβλίο) Αρχική
Τιμή Πώλησης 11€ (Με Έκπτωση 40%, 6,60€).

6. «Η Πρόληψη Στην Πράξη»

Έκδοση Δεκεμβρίου 2024 Έντυπη, Σελίδες 188.
ISBN: 978-618-87447-7-6 (Έντυπο Βιβλίο) Αρχική
Τιμή Πώλησης 11€ (Με Έκπτωση 40%, 6,60€).

7. «Υγεία Και Ασθένεια Στον Άνθρωπο»

Έκδοση Απριλίου 2025 Έντυπη, Σελίδες 244.
ISBN: 978-618-87447-8-3 (Έντυπο Βιβλίο) Αρχική
Τιμή Πώλησης 14€ (Με Έκπτωση 40%, 8,40€).

Υπό Έκδοση

Στέλιου Μ/Α Βερναδάκη

1. «Ελευθερία Ή Το Τραγούδι Της Ζωής»

Α «Έκδοση» Απρίλιος 2016, ως «Ο Χορός της Ελευθερίας»

2. «Οι Αθάνατοι Ήρωες»

Α «Έκδοση» Γενάρης 2017

(σ.σ. Τα παραπάνω βιβλία είναι αλληλένδετα, αλληλοσυμπληρούμενα και δίδονται τόσο σε έντυπη μορφή, όσο και σε ηλεκτρονική.

Τα βιβλία «Η Πρόληψη Στην Πράξη», «Άνθρωπος Και Δημοκρατία», «Αναζητώντας Την Υγεία, Τη Χαρά, Την Ομορφιά, Τη Μακροβιότητα», «Άνθρωπος Και Φυσικό Περιβάλλον Στην Εποχή Μας», «Παίζοντας Πεσσούς», «Υγεία Και Ασθένεια Στον Άνθρωπο» και «Υγεία Και Φυσικό Δίκαιο», αποτελούσαν στην απαρχή τους για σύγγραφο όμως χρονικό διάστημα, ένα ενιαίο βιβλίο με τον τίτλο «Αναζητώντας Την Υγεία, Τη Χαρά, Την Ομορφιά, Τη Μακροβιότητα» που Προδημοσιεύτηκε Ολόκληρο-Ολόκληρο στην Ιστοσελίδα των Εκδόσεων Γη, στις 14/12/2023.

Ως Ηλεκτρονικά Βιβλία, Μπορείτε Να Τα Διαβάσετε Όλα Εντελώς Δωρεάν, Στην Ίδια Ιστοσελίδα).

M/A: Μαρία και Αλέξανδρος, οι Γονείς

Για Παραγγελίες Βιβλίων: ekdoseisgi@gmail.com

Εκδόσεις Γη:

Γαζίας 3 (2^{ος} Όροφος),

Δήμος Ζωγράφου, 15771

Τηλ.: +30 698-1324-398

Facebook – Instagram:

Εκδόσεις Γη

Twitter:

Εκδόσεις Γη

Ιστοσελίδα:

www.ekdoseisgi.gr

Η ομορφιά ως ιδεώδες, έχει απασχολήσει πολύ τους Έλληνες από αρχαιοτάτων χρόνων.

Αναφέρει εν ολίγοις μεταξύ άλλων, η Βικιπαίδεια:

«Ο Πλάτων θεωρούσε την ομορφιά ως την Ιδέα (Μορφή), πάνω από όλες τις άλλες Ιδέες.»

«Ο Αριστοτέλης είδε μια σχέση μεταξύ της ωραιότητας (το καλόν) και της αρετής, υποστηρίζοντας ότι "η Αρετή, στοχεύει στην ομορφιά.»

Ακόμη ότι:

«Η ομορφιά γενικά είναι το χαρακτηριστικό ενός ατόμου, ενός τόπου, ενός αντικειμένου ή μιας ιδέας, που προσφέρει μια αέναη εμπειρία απόλαυσης, ευχαρίστησης, νοήματος και ικανοποίησης.»

«Η έννοια του “όμορφου”, συχνά περιλαμβάνει και την περίπτωση όπου μια ύπαρξη, βρίσκεται σε πλήρη ισορροπία και αρμονία με τη φύση, κατάσταση η οποία μπορεί να οδηγήσει σε αισθήματα έλξης και συναισθηματικής ευημερίας.»

Εμείς να πούμε για την ομορφιά ότι υπάρχει παντού στη φύση.

Ακόμη ότι υπάρχει και μέσα σε κάθε ανθρώπινη κατάσταση, οσοδήποτε αρνητική κι αν θα μπορούσε να είναι εκείνη...

Εκδόσεις Γη

Γαζίας 3, Ζωγράφου, 15771

Τηλ.: +30 698-1324-398

ekdoseisgi@gmail.com

www.ekdoseisgi.gr

ISBN: 978-618-87219-3-7